Szorongatásomban az Úrhoz kiáltottam,
és ő meghallgatott engem.
Uram, szabadítsd meg lelkemet
a gonosz ajaktól és a csalárd
nyelvtől!
Zsolt 120, 1–2

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

JUBILEUM 2025 – A REMÉNY ZARÁNDOKAI

LXXXI. évf. 31. • (4014.)
2025. augusztus 3. • Ára 445 Ft

Ötszáz év után újra szentmise a Cenákulumban

Történelmi jelentőségű liturgia az utolsó vacsora helyszínén

A Szentföldi Ferences Kusztódia életében július 24-én történelmi jelentőségű eseményre került sor. Francesco Ielpo OFM kusztos beiktatásának részeként több mint ötszáz év után ismét szentmisét mutattak be a Cenákulumban, az utolsó vacsora hagyományos helyszínén. *(Tudósítás a 2. oldalon)*

Fotó: Custody of the Holy Land

Kamasztanoda Tésenyben
A Katolikus Karitász programja
8. oldal

Fiatalok a szinodalitásról
9. oldal

Ahol szeretnek és meghallgatnak

Önkéntes fiatalok és roma gyerekek tábora Monoron

(Részletek a 3. oldalon)

Magyar sorsok az esőerdő mélyén

Argentína északi részén, a Paraná felső folyásánál, a folyóparttól néhány kilométerre, az esőerdőben található egy közel ötezer lakosú kisváros, Corpus Christi. Történetéről Tóth Tamás egyháztörténész írását olvashatják.

Az ember óhatatlanul is felkapja a fejét a település kifejezetten katolikus neve hallatán, ahogy a várost magában foglaló argentin tartomány neve is árulkodó: Misiones. Ez arról tanúskodik, hogy ezen a vidéken, a mai Paraguay, Brazília és Argentína területén jezsuita missziók voltak, amelyek az itt lakó guaraní indiánok érdekében jöttek létre.

(Folytatás az 5. oldalon)

Az ágostonosok Magyarországon a középkorban

Dózsa Gábor levéltárossal, a rend történész kutatójával beszélgettünk

XIV. Leó pápa Ágoston-rendi szerzetes, így személye révén a szerzetesrend is a figyelem középpontjába került az utóbbi időszakban. Magyarországon kétszázharminc éve nem működik Ágoston-rendi szerzetesközösség. Ám ez nem mindig volt így. Virágzó jelenlétükről források tanúskodnak, és a szomszéd országokban több helyütt megtaláljuk a fekete barátokat, legújabban Kassa városában is, ahol már a 15. század elején megpróbáltak letelepedni. Kétrészes interjúnk első felében Dózsa Gábor levéltárossal, a rend történész kutatójával az ágostonos remeterend középkori magyarországi történetéről beszélgettünk. (Az interjú második részét hamarosan közöljük – a szerk.)

(Folytatás a 7. oldalon)

ISSN 0133-1205
25031
9 770133 120548

Ünnepeljük együtt
Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását
Veszprémben 2025. szeptember 6-án, szombaton!
VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG
Őseink hite a jövő reménye

Egyeztessük össze a pihenést és a fáradozást!

Július 20-án délelőtt, az évközi idő 16. vasárnapján a Szentatya az albanói székesegyházban mutatott be szentmisét. Beszédében a vendéglátó Ábrahámról és Sáráról, Máriáról és Mártáról elmélkedve azt hangsúlyozta, hogy a meghallgatás és a szolgálat, a szemlélődés és a cselekvés a vendégszerető élet két elválaszthatatlan dimenziója. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes homíliájának fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim!

Nagyon örülök, hogy ma itt lehetek, és a vasárnapi eucharisztiát ebben a gyönyörű székesegyházban ünnepelhetem. Mint tudjátok, úgy volt, hogy május 12-én jövök, de a Szentlélek másként rendezte a dolgokat. De igazán boldog vagyok, és ezzel a testvériséggel, ezzel a keresztény örömmel köszöntelek mindannyiatokat, akik jelen vagytok: köszöntöm Őeminenciáját, az egyházmegye püspökét, a jelenlévő hatóságokat, és köszöntelek mindannyiatokat. A mai liturgiában az olvasmány és az evangélium a vendégszeretetről, a szolgálatról és a meghallgatásról szól (vö. Ter 18,1–10; Lk 10,38–42).

Az első esetben Isten „három férfi" személyében látogatja meg Ábrahámot, akik „a déli forróság idején" érkeznek a sátrába (vö. Ter 18,1–2). Elképzelhetjük a jelenetet: a tűző nap, a sivatag mozdulatlan nyugalma, a rekkenő hőség és a menedéket kereső három idegen. Ábrahám, aki „a sátor bejáratánál" ül, a házigazda pozíciójában van, és nagyon szép látni, ahogyan szerepét gyakorolja: felismeri a látogatókban Isten jelenlétét, feláll, eléjük fut, a földre borul, és kéri őket, hogy telepedjenek le. Így az egész jelenet megelevenedik. A délutáni csendet a szeretet gesztusai töltik meg, melyekben nemcsak a pátriárka, hanem Sára, a felesége és a szolgák is részt vesznek. Ábrahám már nem ül, hanem „ott áll mellettük a fa alatt" (Ter 18,8), s Isten ott közli vele a lehető legcsodálatosabb hírt, amelyre csak számíthatott: „feleségednek, Sárának fia lesz" (Ter 18,10).

E találkozás dinamikája elgondolkodtathat bennünket: Isten a vendégszeretet útját választja, hogy találkozzon Sárával és Ábrahámmal, és közölje velük termékenységüknek a hírét, amelyre annyira vágytak, de amelyben már nem is reménykedtek. Az oly sok kegyelmi pillanat után, melyekben már meglátogatta őket, ismét kopogtat ajtajukon, befogadást és bizalmat kérve tőlük. Az idős házaspár pedig pozitívan válaszol, anélkül, hogy tudnák, mi következik. A titokzatos látogatókban az Ő áldását, az Ő jelenlétét ismerik fel. Felajánlják neki, amijük van: ételt, társaságot, szolgálatot, egy fa árnyékát. Egy új életnek és egy utódnak az ígéretét kapják tőle.

Bár más körülmények között, de az evangélium is Istennek ugyanezen cselekvésmódjáról szól. Jézus itt is vendégként jelenik meg Márta és Mária otthonában. Nem idegen: barátai házában, ünnepi légkörben van. Az egyik nő ezernyi figyelmességgel halmozza el, a másik viszont a lábánál ülve hallgatja, a tanítványnak a mestere iránt tanúsított tipikus magatartásformával. Mint tudjuk, az első nő panaszkodására, aki segítséget szeretne kapni a tennivalókban, Jézus azzal válaszol, hogy a meghallgatás értékének felismerésére biztatja (vö. Lk 10,41–42).

Hiba lenne azonban e két magatartást egymással szemben állónak tekinteni, valamint érdemi összehasonlítást végezni a két nő között. A szolgálat és a meghallgatás ugyanis a vendégszeretet ikerdimenziói. Először is az Istennel való kapcsolatunkban. Ha ugyanis fontos, hogy hitünket a cselekvés konkrétságában és a kötelességeinkhez való hűségben éljük meg, mindenki a maga helyzetének és hivatásának megfelelően, az is alapvetően fontos, hogy ezt az Isten igéjén való elmélkedésből és abból kiindulva tegyük, hogy odafigyelünk arra, amit a Szentlélek sugall szívünknek, és fenntartunk erre a célra olyan időszakokat, amikor elcsendesedünk, imádkozunk, amikor elhallgattatjuk

a zajokat és a zavaró tényezőket, és magunkba szállunk az Ő színe előtt, s egységet teremtünk magunkban. Ez a keresztény életnek egy olyan dimenziója, amelyet ma különösen vissza kell szereznünk, mind személyes és közösségi értékként, mind pedig prófétai jelként korunk számára: teret adni a csendnek, az Atya hallgatásának, aki a rejtekben beszél hozzánk és „a rejtekben lát" bennünket (Mt 6,6). Ehhez a nyári napok gondviselésszerű időszakot jelenthetnek, melyben megtapasztalhatjuk, milyen jó és fontos az Istennel való meghitt kapcsolat, s ez mennyire segíthet abban is, hogy nyitottabbak, befogadóbbak legyünk mások iránt.

Ezekben a napokban több szabadidőnk van, mind az elmélyedésre és az elmélkedésre, mind pedig arra, hogy találkozzunk, utazzunk és meglátogassuk egymást. Használjuk ki arra, hogy a kötelességek és gondok forgatagából kilépve élvezzük az elmélyedés csendes idejét, valamint arra, hogy valahová elmenve osztozzunk a találkozás örömében – mint én ma itt –, tegyük ezt annak alkalmává, hogy törődjünk egymással, hogy tapasztalatot és eszmét cseréljünk, hogy megértéssel és tanáccsal ajándékozzuk meg egymást: ettől érezzük magunkat szeretve, s erre mindannyiunknak szüksége van! Tegyük ezt bátran! Ily módon – a szolidaritással, a hit és az élet megosztásával – a béke kultúráját fogjuk előmozdítani, segítve a körülöttünk élőket is abban, hogy legyőzzék a szakadásokat, az ellenségeskedést, hogy építsék a közösséget az emberek között, a népek között, a vallások között.

Ferenc pápa azt mondta, hogy „Ha örömmel akarjuk élni életünket, össze kell illesztenünk ezt a két attitűdöt: egyfelől a »Jézus lábánál időzést«, hogy hallgassuk őt, miközben feltárja nekünk minden dolog titkát; másfelől az azonnali és készséges vendéglátást, amikor ő áthalad, és kopogtat ajtónkon egy barát arca mögött, akinek szüksége van egy kis felfrissülésre és testvéri szeretetre" (Úrangyala, 2019. július 21.). Ezeket a szavakat egyébként néhány hónappal a világjárvány kitörése előtt mondta: és milyen sok mindenre tanított bennünket – ebben az értelemben – az a hosszú és nehéz időszak, amelyre még mindig emlékszünk. Természetesen mindez erőfeszítést igényel. Sem a szolgálat, sem a meghallgatás sokszor nem könnyű: elkötelezett munka kell hozzá, a lemondás képességét igényli. Erőfeszítésbe kerül például – a meghallgatásban és a szolgálatban – az a hűség és szeretet, amellyel egy apa és anya törődik a családjával, ahogyan erőfeszítésbe kerül az az elkötelezettség is, amellyel gyermekeik – otthon és az iskolában – reagálnak fáradozásaikra; erőfeszítésbe kerül megérteni egymást, amikor eltér a véleményünk, megbocsátani, amikor hibázunk, segíteni egymásnak, amikor betegek vagyunk, támogatni egymást, amikor szomorúak vagyunk.

De csak így, ezekkel az erőfeszítésekkel épül valami jó az életben; csak így születnek és növekednek hiteles és erős kapcsolatok az emberek között, és csak így, alulról, a mindennapi életből növekszik, terjed és tapasztalható meg jelenvalóként Isten országa (vö. Lk 7,18–22). Szent Ágoston az egyik beszédében, Márta és Mária jelenetéről elmélkedve, megjegyezte: „Ebben a két nőben két életnek a jelképét látjuk: a jelen és az eljövendő életnek a jelképét; az egyiket erőfeszítésben, a másikat pihenésben éljük; az egyik küszködéssel telik, a másik boldog; az egyik átmeneti, a másik örök" (*Százhetvenedik beszéd*, 4).

Márta munkájára utalva pedig Ágoston ezt mondja: „Ki mentesül a földön a másokról való gondoskodás eme szolgálatától? Ki az, aki e teendők közt lélegzethez jut? Igyekezzünk kifogástalanul és szeretettel végezni őket! […]. A fáradozás elmúlik, és elérkezik a pihenés; de a pihenés csak a fáradozáson keresztül érkezik el. Halad a hajó, és megérkezik a hazába; de a hazába csak hajóval lehet megérkezni" (uo. 6–7). Ábrahám, Márta és Mária ma pontosan erre emlékeztetnek bennünket: a meghallgatás és a szolgálat két egymást kiegészítő magatartásforma, amelylyel életünkben megnyílhatunk az Úr áldó jelenléte előtt. Példájuk arra biztat bennünket, hogy egyeztessük össze napjaink során a szemlélődést és a cselekvést, a pihenést és a fáradozást, a csendet és a buzgólkodást, bölcsen és kiegyensúlyozottan, mindig Jézus szeretetét tartva mércénknek, igéjét világosságunknak, kegyelmét erőforrásunknak, kegyelme ugyanis lehetőségeinken túl is megtart bennünket (vö. Fil 4,13).

Fordította: Tőzsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

A Mester arra hív, ami váratlan

Jeruzsálemben köszöntötték az új szentföldi ferences kusztost

A Szentföldi Ferences Kusztódia július 21-én, hétfőn köszöntötte új vezetőjét, Francesco Ielpo OFM kusztost. A hagyományoknak megfelelően az ünnepélyes bevonulás Jeruzsálembe a Jaffa-kapunál kezdődött. A városban a szentföldi ferences szerzetesek, a helyi egyházak és különböző országok diplomáciai képviselői fogadták az új szentföldi kusztost.

A körmenet a Szent Megváltó ferences templom és kolostor felé haladt. A menet elején a kusztódia szerzetesei haladtak, őket követte az új kusztos, majd Ibrahim Faltas OFM, a kusztódia vikáriusa és Alojzy Sławomir Warot OFM generális vizitátor. A menetet a Te Deum laudamus himnusz éneke kísérte. A Szent Megváltó-templom bejáratánál Francesco Ielpót a szerzetesközösség vikáriusa, Piermarco Luciano OFM fogadta, aki ráhelyezte a stólát és átadta neki a mellkeresztet. Miután szenteltvízzel meghintette a jelenlévőket, az új kusztos belépett a templomba.

Az egybegyűltek előtt a generális vizitátor felolvasta a rend miniszter generálisa, Massimo Fusarelli OFM által kiadott kinevezési dekrétumot. A kusztos ezután az oltárhoz lépett, és kezét az evangéliumra helyezve letette a hivatali esküt. Végül átvette a kusztódia pecsétjét az előző kusztostól, Francesco Pattontól, aki ezzel hivatalosan is átruházta Francesco Ielpóra a vezetői felelősséget.

Francesco Ielpo kusztosként mondott első beszédében köszönetet mondott a társadalmi élet és a diplomáciai testületek ünnepségen részt

vevő képviselőinek jelenlétükért, és imádságos támogatásukat kérte. Szerzetestársaihoz fordulva a hivatásról szólt elmélkedésében. „Az élet hivatás. Az Úr Jézus soha nem szűnik meg hívni minket. Életünk minden pillanatában és helyzetében a Mester elénk jön, hogy találkozzon velünk, és arra hív, ami váratlan és emberileg lehetetlen" – fogalmazott.

A Szentföldet jelenleg sújtó drámai helyzetről szólva rámutatott a hitre mint az egyetlen biztos alapra a válság közepette: „A viharban, amelyet a Szentföld jelenleg átél, szükségét érzem, hogy tekintetemet Jézusra szegezzem. Nem egy valóságtól elvonatkoztatott Jézusra, hanem arra a Jézusra, akit felismerhetek a szentségekben, valamint a Szentföldön élő oly sok embertársunk arcán, akik a szegény és megfeszített Krisztus vonásait viselik."

Beszéde után az új kusztos a testvériség kifejezéseként, a hagyománynak megfelelően egyenként megölelte a jelen lévő szerzetestestvéreit, és személyesen üdvözölte őket. Az új kusztos ezután a sekrestyébe ment, hogy felöltse a liturgikus öltözetet, majd ő vezette az ünnepélyes vesperást. „Kérem a kegyelmet, hogy tudjam, mi a küldetésem, és ha már tudom, hogy mi az, képes legyek azt teljesíteni" – kérte imádságban Francesco Ielpo. „Testvér szeretnék lenni és atya mindenki számára. Egyikünk sem lehet atya – tette hozzá –, ha nem élte át a fiúi lét tapasztalatát." Francesco Ielpo e szellemben, hittel és bátorsággal kezdi meg szolgálatát kusztosként, akinek munkáját a Szentföld egész ferences közössége imádsággal kíséri.

Fordította: Szalontai Anikó
Forrás és fotó: Custody of the Holy Land

Ötszáz év után újra szentmise a Cenákulumban

Történelmi jelentőségű liturgia az utolsó vacsora helyszínén

(Folytatás az 1. oldalról)

A ferences rend hagyománya szerint a kusztos egyúttal a „Sion-hegyi gvardián" címet is viseli, ezért beiktatása két kiemelt mozzanatból áll: egy ünnepélyes „ingressóból" (bevonulás, beiktatás) és egy szentmiséből, amelyet a Cenákulumban mutat be. A kusztost a helyszínen Várnai Jakab OFM, a helyi ferences közösség elöljárója fogadta. A Cenákulumban ilyen formában utoljára 1523-ban tartották meg a beiktatási szertartásokat, Angelo da Ferrara OFM kusztos idején. Ezt követően a ferencesek 1552-ig egy közeli helyszínen még tarthattak szentmisét, ahol a kusztos teljesíthette a bevonulást, de később ez a lehetőség is megszűnt. Az ünnepélyes bevonulás 1980-tól újra lehetséges, ám szentmisét most először mutattak be újra a szent helyen, több mint ötszáz év kihagyás után.

Forrás: Várnai Jakab OFM; Ferences Média
Fotó: Custody of the Holy Land

A remény első tanúi

Pápai üzenet a nagyszülők és idősek világnapjára

A nagyszülők és idősek világnapját 2021 óta minden évben július negyedik vasárnapján tartja az Egyház. Az ötödik világnapra XIV. Leó pápa június 26-án kelt üzenetet írt, melyet az alábbiakban teljes terjedelmében olvashatnak magyar nyelven. Mottó: Boldog, aki nem veszítette el a reményt (vö. Sir 14,2)

Kedves Testvérek!

Az ujjongó öröm ígéretét hordozó szentév segít felfedeznünk, hogy a remény mindig, minden életkorban az öröm forrása. Amikor pedig ez a remény hosszú élet tüzében edződött, a teljes boldogság forrásává válik. A *Szentírás* több olyan esetet is bemutat, amikor az Úr előrehaladott korú férfiakat és nőket von be üdvözítő tervébe. Gondoljunk csak Ábrahámra és Sárára: már idősek, hitetlenkedve fogadják Isten szavát, aki fiút ígér nekik. Úgy tűnik, a gyermekvállalás lehetetlensége teljesen meggátolta őket abban, hogy reménnyel tekintsenek a jövőbe.

Zakariás sem reagál másként, amikor Keresztelő János születésének hírét hallja: „Miből fogom a dolgot megtudni? Mert hisz öreg vagyok, és már feleségem is előrehaladott korú" (Lk 1,18). Az öregség, a meddőség, a hanyatlás szemlátomást kioltja ezeknek a férfiaknak és nőknek az életre és a termékenységre irányuló reményeit. Az a kérdés is, amelyet Nikodémus tesz fel Jézusnak, amikor a Mester „új születésről" beszél neki, pusztán retorikai kérdésnek tűnik: „Hogy születhet meg valaki újra, amikor már öreg? Csak nem térhet vissza anyja méhébe azért, hogy újraszülessék?" (Jn 3,4). Mégis, valahányszor látszólag nyilvánvaló válasszal találkozik, az Úr szabadulást hozó beavatkozással lepi meg beszélgetőpartnereit

A *Bibliában* Isten többször is megmutatja gondviselését, amikor időskorban lévő emberekhez fordul. Nemcsak Ábrahám, Sára, Zakariás és Erzsébet esetében van így, hanem Mózesében is, aki jóval nyolcvanéves kora után kapott meghívást népe kiszabadítására (vö. Kiv 7,7).

Isten ezekkel a döntéseivel arra tanít bennünket, hogy az öregkor az ő szemében az áldás és a kegyelem ideje, és hogy az idősek – Isten számára – a remény első tanúi. „Mit jelent az öregség ideje? – kérdezi ezzel kapcsolatban Szent Ágoston. […] Itt Isten válaszol neked: »Márpedig el fog fogyni az erőd, hogy az enyém maradjon meg benned, hogy elmondhasd az apostollal: 'Amikor gyönge vagyok, akkor vagyok erős'«" (*Zsoltármagyarázatok,* 70,11). Az a tény tehát, hogy az időskorú emberek száma ma egyre nő, számunkra az idők jelévé válik, melyet fel kell ismernünk, hogy jól értelmezzük a történelmet, amelyben élünk.

Az Egyháznak és a világnak az élete ugyanis csak a nemzedékek egymásutánjában érthető meg, s egy idős ember felkarolása segít megértenünk, hogy a történelem nem ér véget a jelenben, nem merül ki futó találkozásokban és darabokra hullott kapcsolatokban, hanem a jövő felé tart. A *Teremtés könyvében* olvashatjuk azt a megható jelenetet, amikor a már idős Jákob áldást ad unokáira, József fiaira: szavai arra buzdítják őket, hogy reménnyel tekintsenek a jövőbe, mint annak idején, amikor Isten az ígéreteit tette (vö. Ter 48,8–20).

Ha tehát igaz, hogy az idősek törékenységének szüksége van a fiatalok életerejére, ugyanúgy igaz, hogy a fiatalok tapasztalatlanságának szüksége van az idősek tanúságtételére, hogy bölcsen tervezhessék a jövőt. Hányszor voltak nagyszüleink példaképek számunkra a hitben és a vallásosságban, a polgári erényekben és a társadalmi elkötelezettségben, az emlékezésben és a megpróbáltatások közötti kitartásban! Ezt a szép örökséget, melyet reménnyel és szeretettel hagytak ránk, sosem tudjuk elegendő hálával és megfelelő következetességgel fogadni.

A szentév, a jubileum – bibliai kezdeteitől fogva – mindig is a felszabadulás időszakát jelentette: a rabszolgákat felszabadították, az adósságokat elengedték, a földeket visszaszolgáltatták eredeti tulajdonosaiknak. A jubileumi év az Isten akarta társadalmi rend helyreállításának ideje volt, amikor az évek során felhalmozódott egyenlőtlenségek és elnyomó gyakorlatok megszűntek. Jézus megújítja a felszabadulás ezen eseményeit, amikor a názáreti zsinagógában meghirdeti, hogy a szegények örömhírt kapnak, a vakok visszanyerik látásukat, a foglyok kiszabadulnak, az elnyomottak pedig felszabadulnak (vö. Lk 4,16–21).

Ha ebben a jubileumi perspektívában tekintünk az idősekre, nekünk is a felszabadulásukat kell szolgálnunk, különösen a magányból és az elhagyatottságból. Ez az év kedvező alkalom ennek megvalósítására: Isten hűsége ígéreteihez arra tanít bennünket, hogy van boldogság az öregkorban, igazi evangéliumi öröm, mely arra kér bennünket, hogy romboljuk le a közöny falait, amelyek közé az idősek gyakran be vannak zárva. Túl gyakran előfordul, hogy társadalmaink – a világ minden táján – nem törődnek azzal, hogy a társadalomnak ez az oly fontos és gazdag része peremre szorul és nem kap figyelmet. Ebben a helyzetben radikális változtatásra van szükség, mely az egész Egyház felelősségvállalásáról tanúskodik. Minden egyházközségnek, minden egyesületnek, minden egyházi csoportnak a hála és a gondoskodás „forradalmának" főszereplőjévé kell válnia, melyet azzal érhet el, hogy gyakran látogatják az időseket, imahálózatokat és egymást segítő hálózatokat hoznak létre értük és velük, hogy olyan kapcsolatokat ápolnak, amelyek reményt és méltóságot adhatnak azoknak, akik elfelejtve érzik magukat. A keresztény remény mindig arra sarkall, hogy merjünk többet, hogy nagyban gondolkodjunk, hogy ne elégedjünk meg a fennálló állapottal. Ebben az esetben arra, hogy olyan változásért dolgozzunk, amely visszaadja az időseknek a megbecsülést és szeretetet.

Ezért akarta Ferenc pápa azt, hogy a nagyszülők és idősek világnapját mindenekelőtt azzal tartsuk meg, hogy felkeressük a magányosokat. És ugyanezen okból született az a döntés, hogy azok, akik idén nem tudnak elzarándokolni Rómába, „elnyerhetik a jubileumi búcsút, ha megfelelő időn keresztül látogatást tesznek rászoruló vagy nehéz helyzetben lévő testvéreiknél […], mintegy a bennük jelen lévő Krisztushoz zarándokolva (vö. Mt 25,34–36)" (*Apostoli Penitenciária: Rendelkezés a búcsúnyerés lehetőségeiről a 2025-ös rendes szentévben,* III). Egy idős ember meglátogatása Jézussal való találkozás, aki kiszabadít bennünket a közömbösségből és a magányból.

Jézusnak, Sirák fiának a könyvében azt olvassuk, hogy azoké a boldogság, akik nem vesztették el reményüket (vö. Sir 14,2), ami arra utal, hogy életünkben – különösen, ha hosszú – sok okunk lehet arra, hogy inkább hátrafelé tekintsünk, mint a jövőbe. Mégis, ahogy Ferenc pápa írta utolsó kórházi tartózkodása alatt, a testünk gyenge, de így sem akadályozhat meg semmi abban, hogy szeressünk, imádkozzunk, odaadjuk magunkat és a hitben a remény világító jelei legyünk egymás számára" (Úrangyala, 2025. március 16.). Olyan szabadságunk van, amelyet semmilyen nehézség sem vehet el tőlünk: a szabadság arra, hogy a szeressünk és imádkozzunk. Valamennyien mindig szerethetünk és imádkozhatunk. A szeretet, amellyel szeretteinket szeretjük – a házastársunkat, akivel életünk nagy részét töltöttük, a gyermekeinket, az unokáinkat, akik felvidítják napjainkat –, nem csökken, amikor erőink fogynak. Sőt, gyakran az ő szeretetük ébreszti fel energiáinkat, s ezáltal reményt ébresztenek bennünk és vigaszt nyújtanak nekünk.

A szeretet életerejének ezek a jelei, melyek magában Istenben gyökereznek, bátorságot adnak nekünk, és emlékeztetnek arra, hogy „bár a külső ember romlásnak indult bennünk, a belső napról napra megújul" (2Kor 4,16). Különösen idősként tehát tartsunk ki az Úr iránti bizalomban! Újuljunk meg mindennap a vele való találkozásban: az imádságban és a szentmisében! Szeretettel adjuk tovább az oly sok éven át megélt hitet a családban és a mindennapi találkozásokban: szüntelenül dicsérjük Istent jóságáért, ápoljuk az egységet szeretteinkkel, tágítsuk ki szívünket a távolabb élők és különösen a rászorulók felé! Legyünk a remény jelei, minden életkorban!

Forrás: MKPK Családbizottsága
Fotó: Vatican Media

Itt szeretnek és meghallgatnak

Önkéntes fiatalok és roma gyerekek tábora Monoron

Afrika volt a témája a Máltai Szeretetszolgálat Közép-magyarországi Régiójának önkéntesei által július 14–17. között szervezett napközis tábornak a monori cigánytelepen. Az önkéntes fiatalok és a gyerekek minden hónapban találkoznak, és egész évben nagyon várják a barátságuknak ezt a csúcspontját, az együtt töltött vidám, nyári napokat.

Negyven gyerek vett részt a négynapos táborban, tizennyolc fiatal önkéntes szervezte számukra a programokat. Van köztük olyan, aki már hat éve jár Monorra, de olyan is, akinek ez az első tábora. A legjobb a találkozás, hogy ilyenkor minden fiatal barátjuk itt van – mondják sorban a gyerekek arra a kérdésre, hogy mit szeretnek a legjobban a táborban. Az első három nap a városban és környékén zajlottak a programok, kedden esti kertmozi is volt, *Az oroszlánkirály*, popcornnal, ahogy kell. A zárónapon pedig Nagykőrösön, a Richter Safari Parkban volt a várva várt kirándulás.

Somogyvári Fanni, az önkéntescsoport vezetője elmesélte, hogy öt csapatba osztották a gyerekeket: az Afrika-téma alapján maszáj, zulu, himba, bantu, tuareg törzsekre. A kerettörténet szerint a törzseknek egységben és szeretetben kell élniük. A csapatok akkor kapnak pontot, ha közösen teljesítik a feladatokat, mindenki együtt dolgozik, minden csapattag ott van. Az első napon még nehéz összhangot teremteni, de Fanni varázsol, hol jókedvet, hol csendet, mindkettőre szükség van ahhoz, hogy jól érezzék magukat együtt. A csapatok pontokat kapnak az ügyességükért, de a figyelemért és a szófogadásért is. Működik, ahogy telik az idő, már egymást buzdítják a gyerekek.

Hegyessy Bori és Fábián Berta, két fiatal önkéntes lány mesélt az első napról, amikor törzsi pajzsot készítettek, aztán kvízt töltöttek ki Afrikáról. A monori Kistónál sportversenyt rendeztek, volt mocsárjárás, bukósisakra tett cserépben labdát kellett egyensúlyozni, zsákban kellett ugrálni. Mindketten nagyon szívesen jönnek, évek óta visszajárnak, Bori már hat éve is ott volt az első táborban. A gyerekek szemmel láthatóan nagyon kötődnek a fiatalokhoz, régi barátként találkoznak, a játékok szünetében kettesével vagy kis csoportokban beszélgetnek, nevetgélnek, sétálnak, hintáznak. A „Mi volt a legjobb a mai napon?" kérdésre az egyikük azonnal rávágja: Réka. És mutatja, hogy már otthon készült a vele való találkozásra, készített neki és magának egyforma karkötőt. A hatéves, csillogó szemű, csupaszív Emma bátran válaszol a kérdésre, Julcsit, Zsombit, Ritát említi, és Fanni nénit, aztán komolyabban elgondolkodik. „Az a legjobb, hogy amikor mondok valamit, meghallgatnak. Az nagyon jó, mást meghallgatni." Berta pihe-puha, rózsaszín övtáskája is szerepel a legjobb dolgok között, hogy viheti és kinyithatja a cipzárt.

A második nap a Monorhoz közeli Csévharaszthoz tartozó pótharaszti sétaerdőben telt sok játékkal, akadályversennyel. Profin települtek ki asztalokkal, horgászszékekkel, vízzel, poharakkal, oda érkezett az ebéd is délben. Öt állomáson várták az akadályok a törzseket, vizet kellett hordani kis vödrökbe szivaccsal, Activityben egy-egy szót elmutogatni, pingponglabdákat papírfalra ragasztott poharakba dobni, zsákból kihúzott tárgyakat bekötött szemmel felismerni. A legizgalmasabb feladat minden évben a rekeszmászás: italos rekeszeket tesznek egymásra lépcsőszerűen, és a tetejéről egy fára rögzített kötélen engedik le a gyerekeket, akikre heveder van erősítve. Borulnak a rekeszek, olykor a gyerekek is, nagy a nevetés.

Esténként a fiatalokkal megbeszélést tartanak, ilyenkor elmondják, hogyan élték meg az eseményeket, hogy érzik magukat. Fanni nagy szeretettel beszél az önkéntesekről: értékes fiatalok, akik rászánják az idejüket a gyerekekre. És vajon mi tartja őket itt? Úgy látja, hogy az identitásuk része lett, sokat tanultak, akár hivatásra is itt találnak. Nagy önismeretre tanít ez a kaland, megismerik a határaikat – mondja, majd nevetve hozzáteszi, hogy azokat itt bizony ötpercenként át kell lépni. Bokor Julcsi, aki két éve jár ide, és szociálpedagógusnak készül, így fogalmazza meg: „Nagyon nagy szeretetet adnak a gyerekek, feltölt, amikor random megölelnek. Boldogítják a napomat. Feltöltenek és lefárasztanak."

Különleges színfoltja a tábornak egy 21 éves marokkói lány, Manal, aki előző nap érkezett Budapestre, és kilenc hónapon át dolgozik majd a játszótérprogramban. Európai uniós pályázatból nyerte a Szeretetszolgálat a lehetőséget, még ketten érkeznek hamarosan. Megkönnyíti Manal számára a beilleszkedését, hogy a kicsik viszik magukkal, folyamatosan beszélnek hozzá, kérdezgetik. Meglepően sokan vannak a gyerekek közül, akik szívesen és jól társalognak alapszinten angolul, még a kisebbek között is.

A napközis tábort komoly előkészület előzi meg, a havi alkalmak, amelyek során mély kapcsolat alakul ki a fiatalok és a gyerekek között, összekötik egy kicsit az életüket. Egész évben foglalkoznak a 15 év feletti korosztállyal is. Az egyik önkéntes fiatal, Barlay Rita dolgozta ki a tematikát, idén volt szó többek között párkapcsolatról, családról, hobbiról, pénzügyekről, hivatásról, ehhez kapcsolódtak a játékok, aktivitások, a kézműveskedés. Fontosnak tartják, hogy ne engedjék el a kezüket a nagyobbaknak sem, hiszen ebben a korban a legsebezhetőbbek, még szükségük van a támogatásra. A barátságra pedig, amely ebben a projektben szövődik jólétben és szegregátumban élők között, minden korosztálynak szüksége van.

Thullner Zsuzsanna
Forrás és fotó: Magyar Máltai Szeretetszolgálat

A BIBLIA ÜZENETE

Keressétek, ami odafönt van!

Lk 12,13–21

„Quae sursum sunt quaerite”, azaz „Az odafent valókat keressétek!”: ezt a feliratot olvashatjuk hazánk első és legnagyobb temploma, az esztergomi bazilika nyugati kapujának gyönyörű homlokzatán. Mi az üzenete e mai vasárnapi szentleckében, a kolosszei levélben is szereplő mondatnak? Nem merő hiábavalóság-e korunkban ez a felhívás, ahogy a mai ószövetségi olvasmány, a *Prédikátor könyve* is szüntelen ismételgeti: „Hiábavalóság, minden csak hiábavalóság”? Nem, egyáltalán nem felesleges és hiábavaló, sőt nagyon is időszerű Szent Pál felszólítása! Persze, ez az aktualitás ma is csak Jézus életének és tanításának, kereszthalálának és dicsőséges feltámadásának fényében érthető meg igazán.

Ha Jézus nem támadt volna fel, akkor tényleg hiábavaló lenne a mi hitünk és a mi igehirdetésünk. Sőt, ahogy az apostol mondja, így minden embernél szánalomra méltóbbnak is bizonyulnánk! De Krisztus feltámadt, valóban feltámadt, és ennek mi mindnyájan tanúi vagyunk (lásd erről: 1Kor 15,1–58)!

A kérdés csak az, hogy a mi életünk valóban élő tanúságtétel-e a Feltámadottról? Tudunk-e úgy élni, hogy már itt, már most azt látni rajtunk: e földi életünk el van rejtve Krisztussal az Istenben? Ő, aki saját képére és hasonlatosságára, halhatatatlannak, örök életre teremtett minket, Jézussal együtt földi létünk után minket is feltámaszt majd. A lényeg, az igazán fontos üzenet valóban ebben áll. Nem a vagyonban, a földi javakban való bővelkedéstől függ az ember élete. Elgondolkodtató, ahogy a mai evangélium gazdag, önelégült emberétől, akinek még az éjjel számon kérik lelkét, megkérdezik majd: mit használ neked mindaz, amit gyűjtöttél? Mit ér a felhalmozott vagyon, ha ebből semmit sem vihetsz magaddal odaátra? Ferenc pápa gyakran idézett a beszédeiben egy egyszerű, de találó portugál mondást: „A koporsón, a szemfedőn nincsen zseb!” Ami egyedül megmarad, és amit majd magunkkal vihetünk: a szeretetből fakadó jótetteink. Mert mit használ, ha az egész világot megnyerjük is, de a lelkünk kárt vall? Mit adhat az ember cserébe a saját lelkéért?

Ha már az élete példájával, már a puszta névválasztásával is tanúságot tevő (sírján is ez a név áll egyetlen feliratként!), és éppen idén húsvétkor, a feltámadás vasárnapjának másnapján az örökkévalóságba költözött pápánkat idéztem, befejezésül a névadónak, Francescónak, Assisi szentjének egy fontos üzenetét szeretném megemlíteni.

Augusztus 2-a, az első búcsú, a „Portiuncula-nap”, mely a ferences naptárban kiemelt ünnepnek számít. Ez a különös név, Portiuncula, azaz „kicsiny rész”, egy valóban apró kápolnába vezet minket, melynek ma van a búcsúünnepe. Pontosabban, ez a kis kápolna kapta meg a pápától először Szent Ferenc közbenjárására a teljes búcsú elnyerésének ajándékát. A kápolnát eredetileg a bencések építették a földjükön, hogy miközben ott dolgoznak, imádkozhassanak is a szerzetestestvérek a benedeki regula szerint. A régi kis kápolna azonban idővel romossá vált. Az assisi szent a San Damianó-i kápolna keresztje alatt hallotta meg az Úr hangját: „Menj, és építsd fel újra romos Egyházamat!” Ferenc először valóban e romos kápolnára gondolt, ezt kezdte el renoválgatni. Csak később értette meg, hogy az Úr azt kéri tőle, élő kövekből építsen egyházközösséget.

Ettől függetlenül a bencések nekiadták az újjáépített kápolnát. Ferenc nem tartott igényt a tulajdonra, csupán a használatra. A Szentföldről, Jeruzsálemből hozott egy porciónyi földet ide, hogy a szegények és a betegek számára ez a porciunkula-búcsúnap egy jelképes szentföldi zarándokúttá válhasson. A megbocsátás ünnepe: ma sokan így nevezik ezt a napot Assisiben. Most, a jubileumi szentévben mi is élhetünk a teljes búcsú lehetőségével: szentgyónás, szentáldozás és a pápa szándékára való ima, illetve a megtérésnek, bűneink elhagyásának komoly szándéka nekünk is megadja a megbocsátást, az újrakezdés lehetőségét. Ezen a napon nem kell sem a Szentföldre, sem Rómába, sem Assisibe elzarándokolnunk – e feltételeknek a saját plébániánkon vagy templomunkban is eleget tehetünk. Éljünk hát vele, legyen a mi osztályrészünk, „porciónk” is, itt és ma, a megbocsátás és az újrakezdés!

Bognár István

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (83.)

Augusztus 6-án az úrszínváltozás nagy és fényes ünnepét üljük a Görögkatolikus Egyházban. Külsőségeiben is ilyen ez, hiszen a tizenkét legnagyobb ünnep között tartjuk számon. Az ikonosztázion ünnepsorában is mindig jelen van, tehát képi megjelenítése szembetűnő a templomainkban. Mindig nagyvecsernyével és lítiával készülünk rá, illetve kezdjük ténylegesen az ünneplést. Mindezek mellett – s bizonyára ez a legfontosabb – tartalmát tekintve is nagy ünnep az úrszínváltozás.

1. A mennyei Atya részéről ekkor hangzik el az a tanúságtevő mondat, amihez hasonló már a Jordán-parti keresztelkedésekor elhangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” (Mt 17,5 – Mk 1,11) A vízkereszti tropárban így énekeljük meg ezt: „az Atyának szózata bizonyságot tőn (tett) rólad, kedves Fiának nevezvén téged”. Ezen az ünnepen viszont az említett evangéliumi mondaton túl a vecsernyei sztihira magyarázatot ad hozzá. Az apostoloknak az Atya szózata „Krisztus megtestesülésének titkát hirdeti, jelentvén nekik, hogy te megtestesülésed után is ugyanaz maradtál: Isten egyszülött Fia és a világ Üdvözítője”. Aztán ez a gondolat még erőteljesebben folytatódik, amikor Jézus színeváltozásának ünnepét a szenvedéseivel is összefüggésbe hozza.

2. Jézus ekkor mutatja meg istensége dicsőségét: „arca ragyogott, mint a nap, ruhája pedig olyan fehér lett, hogy vakított, mint a fény” (Mt 17,2). Ámde ezt nem öncélúan vagy a látványosság kedvéért tette. Tudjuk, hogy az ilyesmi milyen messze állt Jézus viselkedésétől és gondolkodásmódjától. A szentírási jelenet értelmezését éppen ezért meg is énekeljük az ünnepi kontákban, a következő módon, Jézus felé fordulva: „amenynyire tanítványaid képesek voltak, meglátták a te dicsőségedet, hogy amidőn megfeszíttetésedet látandják, értsék meg, hogy önként szenvedsz, és hirdessék a világnak, hogy te valóban az Atya kisugárzása vagy!”. Igen, Péter, Jakab és János, a kiválasztott tanítványok az eseményben részesedve már megerősödhettek.

3. Péter tanúságtétele pedig a mi ünneplésünk alapját erősíti meg. Ugyanis ő a szemtanú hitelességével számol be a történtekről; nem kieszelt mesékre alapoz, amikor tudtul adja nekünk Jézus Krisztus hatalmát. Levelében ezt írja: mi, a kiválasztott apostolok „szemlélői voltunk (Jézus) fenségének. Amikor ugyanis az Atyaisten tiszteletet nyilvánított iránta és megdicsőítette, ez a szózat hallatszott rá vonatkozóan a fölséges dicsőség hazájából: »Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.« Ezt az égből jövő szózatot mi is hallottuk, amikor ott voltunk vele a szent hegyen. Így a prófétai jövendöléseket még jobban hisszük.” (2Pét 1,16–19) S ez a lényeg!

Az ünnepi magasztaló énekben tiszta szívből imádkozzuk – és kell is énekelnünk –, hogy „Magasztald, én lelkem, a Tábor hegyén színében átváltozott Urunkat!”. Ha ezt szívvel-lélekkel tudjuk tenni, akkor az áldozási vers is érvényesül rajtunk: „A te orcád világosságában járunk, és a te nevednek örvendezünk egész nap” (Zsolt 88,16). S az ünnepből töltekezve és erőt merítve miért ne lehetne ez így?

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Liturgia és gazdagság

Nyári kirándulásaink során egyházművészeti múzeumainkban megcsodálhatjuk, hogy az előttünk élt nemzedékek milyen számottevő gazdagságot halmoztak fel a nemesfémből készült ötvösmunkák, értékes kelméből szabott és gazdagon hímzett liturgikus öltözékek formájában.

Motivációik sokfélék lehettek. Ezek a bőkezű egyháztámogatások kifejezhették a tehetős adományozók Isten előtti hálaadását, vagy éppen a többi potenciális adakozót felülmúló hatalmát és befolyását. Felekezeteink is szent versengést folytattak. Templomaink tornyainak magassága olykor nemcsak Isten nagyobb dicsőségének kifejezésére szolgál, hanem az istenházát építő felekezetek rivalizálásának is emléket állít.

Igazságtalanok lennénk, ha csupán ezekre a társadalomtörténeti megfontolásokra szorítkoznánk. Aki a templom és a liturgia javára tett adományt, azt a pénzösszeget megvonta családjától és vállalkozásaitól. Számos adománygyűjtés során egészen apró pénzösszegekből gyűlik össze az új harang, a miseruha vagy egy felújítás fedezete. Ha a gyülekezet képes adakozni, az a közösség életerejének beszédes jele.

Hasonlóképpen, ahol gondozott a templomtér, gazdag és igényes a liturgia, amit kiegészít az orgonista, az énekkar, a felolvasók és más szolgalattevők összedolgozó csoportja, ahol a gyülekezet tagjai nem sajnálják az időt és a figyelmet a közösségi események előkészítésére és lebonyolítására, az imádságos és közösségépítő alkalmak megszervezésére, ahol nem feledkeznek meg a rászorulók számára szervezett gyűjtésről és szociális segítségnyújtásról, ott olyan emberi és lelki gazdagsággal találkozunk, ami által a liturgiát ünneplő közösség minden tagja gazdagodik.

A liturgia gazdagságának még mélyebb szintje, amikor már a szegény, az egyszerű, sőt, a kevés is elegendő. A szentségek ünnepléséhez az Egyház tudatosan csak olyan javakat használ, amelyek kialakulásuk helyén, a Mediterráneumban a legalapvetőbb élelmiszereknek számítottak; ilyen a víz, a kenyér, a bor és az olaj. Spirituális értelemben annál gazdagabb egy liturgia, minél teljesebben segít Istenre hagyatkozni, kifejezve, hogy „Krisztus a minden, és ő van mindenben” (Kol 3,11).

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Szent Domonkos

Augusztus 8.

Tehetős családban született, tanulmányait Palenciában végezte. Diego de Azevedo, aki az osmai kanonokreform követője volt, 1198-ban a székesegyház szolgálatára hívta. Martin Bazán püspök szentelte pappá, és vette fel a szerzetesi fegyelemben élő kanonokok sorába.

Diego, aki Domonkos atyai jó barátja volt, 1202-ben püspök lett Osmában. Négy évvel később Domonkossal együtt Rómába ment, és azt kérte a pápától, hogy adjon mindkettőjüknek felhatalmazást a kunok közötti misszionálásra. Ám a pápa nem keletre, a kunokhoz, hanem Dél-Franciaországba küldte őket, ahol ebben az időben a katarok és az albigensek eretneksége okozott megoszlást. Diego püspök és Domonkos szegénysége, alázata és mély hite sokakra hatott. Diego 1207-es halála után Domonkos először Prouille-ba ment, ahol a püspök korábban már elindította a missziót. Az albigens asszonyok leánynevelő központjait ellensúlyozandó katolikus leányokat képző intézményt alapított. A házból hamarosan az első domonkos apácakolostor lett. Domonkos Prouille-ból bejárta a környéket, tanított és prédikált.

Azon a területen, ahol működött, 1208-ban kitört az albigensek elleni háború, amelynek az ország északi és déli része közötti ellentét is oka volt. A katolikus Simon de Montfort 1213. szeptember 14-én aratta végső győzelmét. Amikor Carcassone város püspöke egy időre Észak-Franciaországba ment, Domonkost tette meg általános helynökévé.

Egyre többen csatlakoztak Domonkos mozgalmához. 1215. március 25-én Fulco toulouse-i püspök őt és társait egyházmegyei prédikátoroknak nevezte ki. Domonkos ekkor már az egész világon működő szerzetesrendről álmodott, amely kizárólag az igehirdetéssel foglalkozik. Felajánlotta magát és a prédikátorok rendjét, amelyet alapítani készült, a pápa szolgálatára. Az új rend apostoli alapgondolatát szívesen fogadta a pápa, de azt ellenezte, hogy prédikálásra külön rendet alapítsanak. Domonkos és övéi az ágostonos regulát választották életük alapszabályának. 1216-ban megkapták a Szent Romanus-templomot, és megkezdték a szerzetesi életet. 1217-ben Domonkos misszióba küldte a testvéreit, az ő állandó székhelye Bologna volt. Rómában két kolostort alapított: a San Sistót nők, a Santa Sabinát pedig férfiak számára.

1220-ban és 1221-ben a domonkosok elhatározták, hogy a rend tagjai mint közösség is lemondanak a földbirtokról. Tevékenységük saját templomaikban az igehirdetés, a liturgia és a lelkek gondozása, és ebben nyújtanak segítséget a világi papságnak. Négy provinciát állítottak fel, és az általános káptalant a rend legfelső vezető szervének nyilvánították. Így váltak kolduló renddé. Az volt az általuk bevezetett újdonság, hogy felszentelt papok szerzetesi fogadalom szerint éltek.

Domonkos, mielőtt meghalt, biztosította övéit, hogy halála után sokkal többet tesz értük, mint amikor még köztük volt.

L.K.

A hét liturgiája

C év

AUGUSZTUS 3., ÉVKÖZI 18. VASÁRNAP (Hermina, Ágost, Nikodémusz) – Préd 1,2; 2,21–23 *(A Prédikátor a mulandó dolgok hiábavalóságát állítja elénk.)* – Kol 3,1–5.9–11 *(Keressétek az odaföntvalókat!)* – Lk 12,13–21 *(Kerüld a kapzsiságot! Nem tudod, kire marad, amit szereztél.)* – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 222 – ÉE 591, Ho 222 – ÉE 144, Ho 123 – ÉE 540, Ho 150 – ÉE 190.

AUGUSZTUS 4., HÉTFŐ – Vianney Szent János Mária áldozópap emléknapja (Domonkos, Dominika) – Szám 11,4b–15 – Mt 14,13–21.

AUGUSZTUS 5., KEDD – *Szűz Mária római főtemploma felszentelésének emléknapja – Havas Boldogasszony* (Emőd, Krisztina) – Szám 12,1–13 – Mt 14,22–36.

AUGUSZTUS 6., SZERDA – URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA ÜNNEPE (Berta) – Dán 7,9–10.13–14 vagy 2Pét 1,16–19 – Lk 9,28b–36.

AUGUSZTUS 7., CSÜTÖRTÖK – *Szent II. Szixtusz pápa és társai, vértanúk vagy Szent Kajetán áldozópap emléknapja* (Ibolya, Donát) – Szám 20,1–13 – Mt 16,13–23.

AUGUSZTUS 8., PÉNTEK – Szent Domonkos áldozópap emléknapja (László, Eszmeralda) – MTörv 4,32–40 – Mt 16,24–28.

AUGUSZTUS 9., SZOMBAT – A KERESZTRŐL NEVEZETT SZENT TERÉZ BENEDIKTA (EDITH STEIN) SZŰZ ÉS VÉRTANÚ, EURÓPA TÁRSVÉDŐSZENTJE ÜNNEPE (Emőd, Román) – Oz 2,16b 17b 21–22 – Mt 25,1–13.

AUGUSZTUS 10., ÉVKÖZI 19. VASÁRNAP (Szent Lőrinc diakónus és vértanú, Csilla) – Bölcs 18,6–9 *(Isten előre jelezte választott népének az egyiptomi rabságból való szabadulás éjszakáját. Izrael népe így felkészülten várta a kivonulás óráját.)* – Zsid 11,1–2.8–19 *(A hit hősei abba az országba vágyódtak, amelyet nem emberkéz épített.)* – Lk 12,32–48 *(Mindig álljunk készen a végső számadásra, bármikor szólít is az Úr!)* – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 588, Ho 227 – ÉE 143, Ho 119 – ÉE 540, Ho 271 – ÉE 360.

Magyar sorsok az esőerdő mélyén

(Folytatás az 1. oldalról)

Loyolai Szent Ignác rendje, a jezsuiták a 17. század elején különleges vállalkozásba, „szent kísérletbe” kezdtek a guaraník között. Nem halat, hanem hálót adtak az őslakosoknak: a kereszténység átadása mellett letelepítették, önkormányzattal rendelkező városokba, a redukciókba szervezték, s egyúttal önállóságra tanították őket, és a fejlődés lehetőségét kínálták nekik. A spanyol konkvisztádorok ezzel szemben inkább olcsó munkaerőt láttak az őslakosokban, a termelést is folytató redukciókban pedig konkurenciát. A jezsuiták ugyanis tanárokat, zenészeket, illetve különböző szakembereket képeztek itt, köztük asztalosokat, műtárgy- és hangszerkészítőket, építőipari, illetve könnyűfém-megmunkáló szakembereket. Az esőerdőben a megmunkálható fa szinte korlátlanul állt rendelkezésre, a vasat pedig a helyben található, nagy vastartalmú kövekből vonták ki, kemény munkával. A hódítók és a harminc redukció közötti feszültég oda vezetett, hogy ezeket a közösségeket, ahol összesen úgy hétszázezer guaranít kereszteltek meg jó másfél évszázad alatt, 1768-ban végül fel kellett számolniuk a jezsuitáknak. *A misszió* című, Robert de Niro és Jeremy Irons főszereplésével készült, 1986-os film erről a drámáról szól.

E harminc redukció egyike volt Corpus Christi, amely Krisztus Testéről, azaz Úrnapja ünnepéről kapta a nevét. A közösséget 1622-ben alapították. A különböző betegségek terjedése miatt háromszor kellett költözniük, míg 1701-ben meg nem találták a negyedik, immár végleges helyüket, azon a területen, ahol a mai Corpus Christi városa áll. Ez stratégiai szempontból is kiemelkedő helyen feküdt: a magaslatról be lehetett látni a három kilométerre húzódó Paraná folyó forgalmát, illetve erre vezetett több fontos út is. Ellenőrizni lehetett innen a Brazília felől beszivárgó rabszolga-kereskedők mozgását is, akik ugyancsak veszélyt jelentettek a guaraník számára.

A többi redukcióhoz hasonlóan Corpus Christit is fel kellett adni 1768-ban. A település valahogyan mégis túlélte a háborúkat és a viszontagságokat, a 19. század végén pedig telepesek érkeztek ide Európából. A város rövid ideig az újonnan megalakult Misiones tartomány kijelölt székhelye is volt. A helyi emlékezet szerint úgy száz évvel ezelőtt még álltak az egykori jezsuita misszió falai, sok tetőcserép is megvolt, de az akkori vezetés szemében ezek nem jelentettek megőrzendő értéket, ezért eladták azokat építőanyagnak. Az argentin kormány csak 1943-ban döbbent rá a redukciók romjainak kulturális és történelmi jelentőségére. Corpus Christi romjait időközben visszafoglalta az esőerdő, de az utóbbi évtizedekben gondosan óvják jelenlegi állapotában azt, ami megmaradt. Néhány éve a megmunkált kövekből sikerült visszavásárolni valamennyit a kisváros múzeuma számára.

A településnek huszonnégy esztendőn keresztül volt polgármestere Ignacio Németh, aki büszkén – argentin spanyol nyelven – meséli, hogy az első, itt otthonra lelt magyar bevándorló éppen száztizenöt évvel ezelőtt, 1910-ben érkezett ide, Tóth János személyében. Őt mások követték, köztük az egykori polgármester ősei. A betelepülők mindegyike kapott száz-száz hektár esőerdőt, amit mindenkinek magának kellett művelhetővé tennie. Ez nemcsak azért volt nehéz feladat, mert a növényzet nagyon sűrű, hanem azért is, mert művelés híján a természet itt nagyon gyorsan visszaveszi, amit elvettek tőle. A tartomány a híres argentin teaféleség, a yerba mate ősi termőhelye, ezért az ide érkezők ezzel kezdtek foglalkozni. A mate fájának levele ma is nagyon értékes, a belőle készült főzet országszerte az argentinok kedvenc itala (Ferenc pápa is szívesen fogyasztotta). A matelevél értékét jól mutatja, hogy a guaraník között fizetőeszköznek számított egy időben.

Bangha Béla jezsuita a két világháború között járt Dél-Amerikában, és a Corpusban élő katolikus magyarokat is felkereste. Erről az 1934. június végi találkozásról így számolt be missziós naplójában: „A kicsiny magyar egyházközség harangszóval fogadja a hazai földről érkezett igehirdetőket. Hiszen, mondja Tóth János bácsi, s majd a könnye buggyan ki a szeméből: amióta itt élünk Corpuson, sohasem mertük még álmodni se, hogy egyszer magyar lelkész szentbeszédjét hallhatjuk, és egészen bizonyos, hogy koporsónk zártáig nem lesz abban többet részünk! (…) A templom bejárata föl van díszítve, ékes betűkkel ragyog felénk pálmaágak s virágfüzérek közt az »Isten hozta« felírás, az argentínai, a magyar és a pápai zászló. Elöl állnak a fehérruhás lányok, aztán az asszonyok, férfiak, csupa tagbaszakadt, derék, sorsverte magyar. Mindenfelől »Isten hozta« és »Dicsértessék« hangzik felénk.” (Bangha Béla: *Utak és élmények II., Amerika;* Budapest, 1942, 277. oldal)

Többükről utca van elnevezve, így az említett Tóth Jánosról is, akinek történetét Bangha a könyvében később részletesen hozza: Bársonyos községben született, az akkori Veszprém vármegyében, és 1891-ben, tizennyolc évesen indult el szüleivel együtt Amerikába. Későbbi feleségét, aki a közeli Lovászpatonáról származott, az úton ismerte meg. Először Brazíliában töltöttek öt évet, onnan kerültek Argentínába, ahol megjárták többek között Buenos Airest és Patagóniát is, mielőtt a család végleges otthonra lelt volna Corpusban. Ekkor már négy gyermekük volt, és velük jött János öccse, Nándor is, aki azonban az odaúton megfázott, és megérkezésük után nem sokkal meghalt. A település a kihalás szélén volt. Ahogy maga Tóth János mesélte Bangha páternek: „Corpusban csak két magyar család volt mielőttünk, meg két lengyel és egy horvát. Azok is elmentek; mire mi kijöttünk, már csak három lakosa volt Corpusnak. Ma (1934-ben) van kétezren fölül.” (Uo., 290. o.)

A város újranépesítésében tehát fontos szerepet játszottak az akkor érkezett magyarok. Sokak emlékezetében éppen ezért Corpus mint magyarok által újraalapított város él. Maga Tóth János a szorgalmával a feléledt városka egyik legtehetősebb polgárává lett, neki volt a legnagyobb teaültetvénye, és ő vezette a templomépítési mozgalmat is. A helyi emlékezet szerint a településen egy akkor (és ma is) ritkaságnak számító emeletes házat építtetett a tartományi kormányzó számára, mivel a helyiek azt szerették volna elérni, hogy a kisváros újra Misiones székhelye legyen. Ez a ház még ma is áll.

A régi temetőben – amely a jezsuita misszió egykori főterén van – sétálva nemcsak a magyar bevándorlók és leszármazottaik nevei tűnnek fel, hanem a helyiek történetét jól ismerő volt polgármesternek köszönhetően további magyar sorsok is körvonalazódnak. Sajátos história Németh Idáé, aki egy Dél-Amerikába tartó francia bevándorlóhajó fedélzetén látta meg a napvilágot 1910. január 19-én. Bőven elmúlt már negyvenéves, mire megkapta az első személyi okmányait Juan Domingo Perón elnöksége idején, annak felesége, Evita közbenjárására.

Megkapó történet László Istváné és feleségéé. László István az első betelepülők között volt. Gyermekkori játszópajtása, Németh Rozália azonban Magyarországon maradt. Levélben tartották a kapcsolatot, végül Rozália követte Istvánt Corpus Christibe, ahol összeházasodtak, gyermekeik születtek, most pedig egymás mellett nyugszanak a település temetőjében.

A második világháborút követően valamelyest elfelejtődött, hogy itt is élnek magyarok. A tartomány legfontosabb főútját végül nem Corpuson, hanem néhány kilométerrel arrébb, egy másik településen vezették keresztül. A felejtésben ezentúl bizonyosan közrejátszott az is, hogy a kisváros Argentína északi határához közel fekszik, s a fővárostól, Buenos Airestől, amely a magyar katolikus misszió központja is, közúton több mint ezer kilométerre található. A folyami út még ennél is sokkal hosszabb. Az utóbbi évtizedekben találtak rá újra a kutatók az itt élő magyar leszármazottakra. A most élő helyiek a harmadik-negyedik-ötödik generáció tagjai. Ők már nem beszélik a magyar nyelvet, de kulturális kötődésük a magyar állami figyelemnek is köszönhetően újra erősödik. A diaszpórában élő közösségeket, így az argentínai magyarságot a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia évek óta segíti a Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálaton keresztül. Az utóbbi években a Szent József Argentínai Katolikus Magyar Civil Egyesület szervezésében több magyar pap is eljutott Corpus Christibe. A helyi idősek otthonában, amelyet magyarok alapítottak, tavaly Sajgó Szabolcs jezsuita, idén Tóth Tamás egyháztörténész mutatott be szentmisét és találkozott az ott élőkkel.

Az egykori magyar betelepülők leszármazottai ma is ebben a tiszta, rendezett, tágas, esőerdővel körülvett kisvárosban élnek, és mindig nagyon örülnek a magyar látogatóknak, különösen a névrokonaiknak. Ignacio Némethnek köszönhetően a magyar nemzeti színek néhány éve rákerültek a település zászlajára: a kisvárosban élő magyarok és utódaik ezzel a történelmi gesztussal szimbolikusan is Corpus Christi, azaz Krisztus Teste tagjai lettek.

Fotó: Kasza István/ Szent József Argentínai Katolikus Magyar Civil Egyesület, Tóth Tamás

Várja az egyetemistákat a pécsi ferences kollégium

Katolikus egyetemi hallgatók jelentkezését várja augusztus 11-ig a pécsi Collegium Seraphicum a 2025/2026-os tanévre.

De miben is különbözik a többi bentlakásos intézménytől egy szakkollégium? Mit nyújthat a fiataloknak egy „sima” kollégiumon és az egyetemi képzésen felül? És hogyan működik együtt a Pécsi Tudományegyetemmel a „Szeráf” – ahogyan lakói hívják maguk között? Cikkünkben többek között ezekre a kérdésekre válaszolunk.

Felsőoktatási körökben gyakran lehet találkozni a „szakkollégium” kifejezéssel, de nem sokan vannak tisztában vele, mit is jelent pontosan. Az egyetemi kollégiumokhoz hasonlóan sok hallgató választ ilyen intézményt otthonául tanulmányai idejére – a szakkollégiumok azonban a lakhatási lehetőségeknél többet szeretnének nyújtani. Ezek olyan oktatási vagy tehetséggondozó intézmények, amelyek célja, hogy meghatározott szellemiségben értelmiségi fiatalokat neveljenek, és támogassák őket szakmai fejlődésükben.

A Seraphicum elsősorban katolikus fiatalok közössége, akik közös munkával, tanulással és programokkal töltik egyetemi éveiket. Saját önkormányzattal rendelkeznek: a diákbizottság az elnökből, az alelnökből és a munkacsoportok vezetőiből áll. Ők felelnek a szakkollégium mindennapjainak – közösségi és lelki életének, lakóinak, épületének – megszervezéséért.

Az itt lakó egyetemisták saját szakterületükön kívül megismerkedhetnek egyéb tudományokkal is, többek között a heti rendszerességű FerencEsten, amely a Pécsi Tudományegyetem minden hallgatója számára nyitott. A közös programok és a kollégiumi lelkész segítségével pedig közelebb kerülhetnek a ferences lelkiséghez, életre szóló kapcsolatokat építhetnek egymással, és formálhatják a jövő társadalmát.

További információk és a jelentkezés részletei elérhetők a kollégium honlapján. A kollégium mindennapjaiba a Facebook-oldalukon is bepillantást nyerhetnek.

Forrás: Ferences Média
Fotó: Collegium Seraphicum Facebook-oldala

A Pázmány továbbra is az élvonalban a felvételizők körében

Július 23-án, szerdán este tették közzé a 2025-ös felsőoktatási felvételi ponthatárokat, így véglegessé vált, hány jelentkezőt vettek fel a hazai felsőoktatási intézményekbe – köztük a Pázmány Péter Katolikus Egyetemre (PPKE).

Idén ismét emelkedett a PPKE-re felvettek száma: a 2025/2026-os tanévet 3544 hallgató kezdheti meg alap-, mester- vagy osztatlan képzésben, ami 580 fővel, azaz mintegy 19,6 százalékkal több, mint az előző évben. Fontos kiemelni, hogy ez a szám nem tartalmazza a hitéleti képzésekre és a most induló pótfelvételi eljárásra jelentkezőket – így a végleges összlétszám ennél is magasabb lesz.

Idén is folytatódott a Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Kar (BTK) hallgatói létszámának dinamikus növekedése: az általános felvételi eljárásban összesen 2530 fő nyert felvételt a kar képzéseire. Tavaly ez a szám 2009 volt, így az idei növekedés 521 fő – azaz 25,93 százalék –, ami különösen figyelemre méltó a már eddig is emelkedő trend fényében. A nappali tagozatos, állami ösztöndíjas alap- és osztatlan képzések tekintetében a PPKE BTK az ország harmadik legnépszerűbb kara lett.

Az idei év mérföldkövet is jelentett a kar életében: elindult az első gazdaságtudományi képzés, a gazdálkodási és menedzsment alapszak, amely rögtön 78 nappali tagozatos hallgatóval indul. A frissen meghirdetett gyógypedagógia alapszak szintén nagy sikert aratott: itt 84 fő kezdheti meg tanulmányait. Különösen örvendetes, hogy az osztatlan tanárképzés is kiemelkedően szerepelt az elmúlt évek stagnálása után: a felvettek száma majdnem duplája a tavalyinak.

A pszichológia szak évek óta töretlen népszerűségnek örvend, és idén is kiemelkedően magas létszámmal indul. Összesen 653 hallgató nyert felvételt valamelyik pszichológiaképzésre – idén már levelező munkarendben is elérhető a mesterképzés. Az újnak számító mesterképzések közül a gondoskodáspolitikai tanulmányok 169, a mentálhigiénés családkonzulens 94, a modern Közel-Kelet-tanulmányok 43 fővel gyarapítja a felvettek létszámát.

A Jog- és Államtudományi Kar (JÁK) is szép eredménnyel zárta az idei általános felvételi eljárást. A felvettek száma 818 fő, szemben a tavalyi 806-tal. A kar jellegadó szakjára, az ötéves jogász osztatlan szak nappali munkarendű formájára a tavalyinál 20 fővel többen, 357-en nyertek felvételt. Közülük 102-en állami ösztöndíjas képzésen fognak tanulni, itt a ponthatár 469 (tavaly 467) volt. 255-en önköltséges képzésen kezdhetik meg tanulmányaikat, itt 420 pontra (tavaly 400-ra) volt szükség a bejutáshoz. Az, hogy a nappalis jogászképzésre való felvételhez legalább 420 pontra volt szükség, országosan is kiemelkedő követelmény. Levelező munkarendben 364 joghallgató kezdheti meg ősszel tanulmányait, 23 fővel többen, mint tavaly.

A JÁK az igazságügyi igazgatási alapszakra idén 49 nappalis és 33 levelező hallgatót vett fel. A Master of Business Administration (MBA) mesterszakon idén emelkedett a felvettek létszáma: e képzésen 15 levelezős hallgató kezdheti meg tanulmányait. Ők mind állami ösztöndíjas képzésre nyertek felvételt. A JÁK képzésein a legtöbb szak esetében nőtt a ponthatár, az átlagpontszámok pedig minden képzésen magasabbak voltak, mint az előző évben.

Az Információs Technológiai és Bionikai Kar (ITK) esetében az idei felvételi eljárásban az elmúlt évekhez képest kiemelkedően magas volt az érdeklődés. A 2025/2026-os tanévre az alap- és mesterképzéseket együttvéve jelentősen, közel 32 százalékkal nőtt a felvettek száma, ami jól tükrözi a kar folyamatosan erősödő szakmai presztízsét. A legnagyobb érdeklődés a mérnökinformatikus BSc-képzést övezte: az ötszörös túljelentkezés mellett a felvételi ponthatár is emelkedett tavalyhoz képest. A molekuláris bionika mérnöki BSc szakra közel háromszoros túljelentkezés volt tapasztalható, és a ponthatár ezen a szakon 14 ponttal emelkedett. Az idei eredmények alapján összesen 196 új hallgató kezdheti meg tanulmányait az ITK-n 2025 szeptemberében BSc vagy MSc szinten. A kar vezetése büszkén tekint az eredményekre, és megerősítésként értékeli azokat: az ITK képzései a hazai felsőoktatási palettán továbbra is vonzó alternatívát kínálnak a mérnöki, informatikai és bionikai területeken elkötelezett fiatalok számára.

A Hittudományi Kar (HTK) felvételi eljárása elválik az országos általános felvételitől, mivel a hitéleti képzésekre más szabályok vonatkoznak. Ezért itt végleges felvételi eredményekről később várható beszámoló.

Forrás és fotó: PPKE

„Lehajolt hozzám, és meghallgatta kiáltásomat”

Kocsis Fülöp érsek-metropolita diakónussá szentelte Anton Pált

Illés próféta ünnepén, július 20-án Anton Pált diakónussá szentelte Kocsis Fülöp érsek-metropolita a nagylétai Szent Mihály és Gábor főangyalok-templomban.

Az idei zsolozsmás tábor zárásaként püspöki Szent Liturgiára várták a híveket a templomba. Így különleges hangulata volt a szertartásnak, hiszen a tábor résztvevői látták el a kántori szolgálatot. De nemcsak diakónusszentelést tartott a metropolita, hanem a bérmálás szentségében részesítette László Ádámot.

Illés próféta életével kapcsolatban több látványos csodáról is beszélhetünk: olvashattuk, hogyan szaporította meg az olajat és a lisztet a száreptai asszonynak, sőt azt is, miként támasztotta fel annak fiát. De a legkiemelkedőbb tette az volt, ahogyan legyőzte Baál papjait – fogalmazott a metropolita, majd így folytatta:

„Illés a bálványimádásba merült zsidó nép megtérítésére mindent elkövetett, amit Isten parancsolt neki. Amikor valamennyi fáradozása hiábavalónak bizonyult, sőt üldözni kezdték őt, imádságára Isten három és fél évig nem adott esőt az embereknek. Ennek az időnek a végén, Istenben bízva, Illés próbatételre hívta a király előtt a bálványok papjait. A próbatétel fényesen sikerült, s Izrael népe megismerte, hogy ki az igaz Isten, a bálványok papjai pedig megszégyenültek. Isten nem egy bámulatos győzelemben akarta megmutatni az erejét. Hiszen nem mindig a látványos dolgok viszik előre az életünket” – fogalmazott a főpásztor.

„A mai összejövetelünkön Anton Pál testvérünknek a diakónusi szolgálatot ajándékozza az Úristen, László Ádám testvérünk pedig a bérmálás szentségében részesült. Ezen a Szent Liturgián nagy dolgok történnek, ám ezek nem láthatók, egészen csöndben mennek végbe. A bérmálás szentsége egyáltalán nem látványos esemény: a pap illatos olajjal megkeni a bérmálásra jelentkező érzékszerveit – ennyi történik, semmi egyéb. Mégis, egészen megváltozik a megkeresztelt ember, hiszen a Szentlélek pecsétje átalakítja az életét.”

„A diakónusszentelésben sincsen látványos átalakulás. Az igazi esemény az imádság közben történik, amikor lehívjuk a Szentlelket. A mi életünkben is a titkos, csöndes dolgok azok, amelyek igazán átformálnak bennünket. A mai világban mégis az a divat, hogy ezrek, tízezrek jönnek össze, s mindenféle hitvány bálványoknak áldoznak. (...) Csak rajtunk múlik, hogy mit keresünk: ugyanis a csendes pillanatokban az Úristen, mint Illésnek, nekünk is fölkínálja jelenlétének megtapasztalását. Ezeket a pillanatokat kell felismernünk és megélnünk. Bízunk benne, hogy a szentségben részesülő két testvérünk is megtapasztalta ezt az érzést: Isten jóságát. Kérjük mindkettőjük életére Isten áldását!” – fogalmazott Kocsis Fülöp érsek-metropolita.

Anton Pál diakónus az ünnepi liturgia után megköszönte, hogy imádkoztak érte, és nem szűntek meg segíteni hivatásában. A vértesi, a létai és a győri közösség köszönetét és háláját fejezte ki, és Isten áldását kérte az újonnan szentelt diakónus szolgálatára, amit Győrben fog ellátni.

Anton Pál 1982. május 24-én született Debrecenben. Létavértes-Vértesen nőtt fel. Gyermekként leginkább mélyen vallásos anyai nagymamája által vált élő valósággá számára a hit. Középiskolai tanulmányait a hajdúdorogi görögkatolikus gimnázium és szakközépiskolában folytatta, majd jelentkezett a szentendrei Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskolába. 2003-ban avatták őrmesterré. 2023 májusáig Győr helyőrségben szolgált hivatásos katonaként. Feleségét, aki szintén a katonai pályát választotta, szülővárosában ismerte meg. 2016-ban házasodtak össze, és még abban az évben megszületett kislányuk, Zsófia.

Anton Pál harminchat évesen jelentkezett a Brenner János Hittudományi Főiskola katekéta–lelkipásztori munkatárs szakára. Továbbtanulásának célja akkor még csupán hitének elmélyítése volt. Később egyre inkább megérett benne a diakónusi szolgálat gondolata. 2023-ban szentelték alszerpappá Debrecenben. 2024-ben tartalékos katonai szolgálatot is vállalt. Később Berta Tibor katolikus tábori püspökkel egyeztetve lehetőséget kapott arra, hogy feladatot teljesítsen a tábori lelkészi szolgálatnál. Diakónusi jelmondataúl a *40. zsoltár* versét választotta: „Bíztam az Úrban, bizakodtam, s ő lehajolt hozzám és meghallgatta kiáltásomat” (Zsolt 40,2).

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

Legyünk az ige hallgatói!

Szent Benedeket ünnepelték Tihanyban

Ünnepi szentmisével emlékeztek meg július 11-én a Tihanyi Bencés Apátságban Szent Benedekről, a bencés rend alapítójáról. A liturgiát Michael Wallace Banach memphisi címzetes érsek, Magyarország apostoli nunciusa vezette. A szertartáson részt vett Udvardy György veszprémi érsek, valamint Sofronie Drincec nagyváradi ortodox püspök és kísérete is.

Az ünnep egyik kiemelkedő pillanata volt a Szent Benedek-zarándoklat résztvevőinek érkezése: a mintegy százfős csoport délután ért a településre, majd a szentmise elején ünnepélyesen vonult be az apátsági templomba. A szertartás elején az apostoli nuncius a Szentatya magyarországi személyes képviselőjeként XIV. Leó pápa nevében is köszöntötte a megjelenteket, biztosítva őket a Szentatya közelségéről és imáiról. „Leó pápa örömmel küldi mindnyájatoknak atyai áldását. Nagyon köszönöm a kiváltságot és az örömöt, hogy veletek lehetek ezen az estén. Hálás vagyok Mihályi Norbert Jeromos atyának a meghívásért. Régóta várom ezt a látogatást. Boldog Szent Benedek-ünnepet kívánok a szerzeteseknek és ezen történelmi és szent hely barátainak!” – mondta. Köszöntötte Udvardy György veszprémi érseket, és külön azokat is, akik zarándokként érkeztek Tihanyba. Sofronie Drincec nagyváradi ortodox püspöknek ugyancsak megköszönte a részvételét az esti liturgián.

Végül a bencés szerzeteseket és papokat üdvözölte, külön kiemelve az ortodox papokat.

Szentbeszédében Michael Wallace Banach szólt az ige hallgatásának fontosságáról, valamint a meghallgatás központi szerepéről – bibliai, lelkipásztori, lelki értelemben is –, amelynek jellemeznie kell Krisztus minden tanítványa, minden szerzetes és szerzetesnő és az egész Egyház magatartását. Ez tehát Szent Benedek első felhívása: legyünk az ige hallgatói, legyünk egymás hallgatói” – emlékeztetett.

Majd „a kötél misztériumát” magyarázta, utalva Szent Benedek legendájára, mely szerint az élete egy pontján, ifjúkorában visszavonult a Román kívüli Subiaco remeteségébe, ahol egy mélyen nyíló barlangban vett szállást. Ide egy szerzetestársa hosszú kötélen eresztette le neki a kenyeret. A kötélen egy kis harang volt, ez jelezte hangjával a kötél leereszt és ét. „Isten országának szeretetéért mondjuk ki az igenünket. Egyedül nem lehet megmenteni magunkat. Mindennap ki kell nyújtanunk a kezünket a kötél felé, amelyet Isten kegyelmében mindig küld. Engedjük, hogy áthaladjon a kezünkön, ahogyan Szent Benedek kezén is áthaladt! Nincs más út.

Ha a kötéllel leeresztett kenyérben az Eucharisztia képét látjuk, akkor jobban megérthetjük, hogy az Eucharisztia ünneplése pontosan hálaadás Istennek sokrétű áldásaiért, és buzdítás arra, hogy imádkozzunk az egyetemes Egyház szükségleteiért” – fogalmazott az apostoli nuncius.

Az ünnepi liturgiát követően a monostor szeretetvendégségre hívta a jelenlévőket. A templomi közösség tagjai és vendégei együtt fogyasztották el a hagyományos balatoni halászlevet, baráti légkörben.

Forrás és fotó: Tihanyi Bencés Apátság

Az ágostonosok Magyarországon a középkorban

Dózsa Gábor levéltárossal, a rend történész kutatójával beszélgettünk

(Folytatás az 1. oldalról)

– Mikor és hogyan jelentek meg az Ágoston-rendi szerzetesek Magyarországon?

– Szent Ágoston rendjének sajátossága, hogy hivatalos elnevezésében egészen a II. Vatikáni Zsinatig a „remeterend” szerepel, mivel egyfajta remeteközösség hagyományát képviselte. Az Ágoston-rend ugyanis észak-itáliai, toszkánai, Siena környéki remetecsoportok egybegyűjtésével, a pápai udvar hathatós közreműködésével jött létre. Megalakulásának ma két fázisát tartják nyilván. A 20. század közepének kutatásai nyomán sokkal inkább azt hangsúlyozzák, hogy 1244-ben egyesítették a legtöbb remetetársulatot, vagyis már az 1256-os második, úgynevezett „nagy unió” előtt volt egy kisebb unió.

Magyarországon igen korán, már a 11. században megjelent a remeteség. Gondoljunk csak a Zobor-hegyi remetékre, Szent Gellért tevékenységére Bakonybél mellett vagy akár Boldog Vác remetére. E korai remetehagyomány után a 13. században telepedett meg Magyarországon az Ágoston-rend.

Az ágostonos remeterendben volt egy olyan csoportosulás, amelyet Guillaume de Malavelle (Malavellei Szent Vilmos) 12. századi remete elődjükről németesen vilhelmitáknak nevez a magyarországi kutatás. A vilhelmita rend a 13. század első felében rendházakat tartott fenn Közép-Kelet-Európában. Magyarországon is volt három-négy kolostoruk, de sajnos csak kevés ismerettel rendelkezünk róluk. 1256-ban, a nagy unió idején ezeket a vilhelmita rendházakat Franciaországtól Németországon át hazánkig az ágostonosokhoz sorolták, ám 1262-ben újból önálló rendi létük mellett döntött a pápaság, néhány rendház kivételével. Ilyenek voltak a magyar rendházak is. Az elmúlt évtizedekben előkerültek olyan források, melyek szerint az első Ágoston-rendi szerzetesek az 1260-as években telepedtek meg a Veszprémi Egyházmegye területén, tehát az 1256-os nagy unió után néhány évvel már Magyarországra is eljutottak. A rend ebben az időszakban főként Európa nagy városaiban és Itáliában terjedt el, egyaránt létrehozva a remete életformát élők és a városi koldulórendi közösség kolostorait. Siena környékén az ágostonos remetecsoportok sokhelyütt remeteházakban éltek. Rájuk később terelődött ismét a figyelem, az ágostonos remeterendi lelkiség gyakori megújulásakor. Magyarországon a 13. század végéig főleg püspöki városokban telepedtek meg szerzeteseik, kiemelten a király és a püspökök támogatásával. A *Stájer rímes krónika* jegyzi fel, hogy utolsó Árpád-házi királyunkat, III. Andrást ágostonos szerzetesek menekítették haza Bécsből titokban, rendi ruhába öltöztetve, Budán keresztül egészen Esztergomig, ahol királlyá koronázták. A rend magyarországi virágkorát az Anjou-királyokhoz köthetjük.

– Mikor alakult meg a magyar rendtartomány?

– Az 1295-ös generális káptalan (egyetemes rendi gyűlés) idején már biztosan létezett magyar provincia. A középkor végéig a magyar mellett a rendnek tizenegy itáliai, négy francia, két spanyol, valamint négy német rendtartománya volt. Az egyetlen német provinciát 1300 előtt osztották fel, kolostorainak nagy száma miatt. Magyarországot a hatalmas kiterjedésű bajor provincia vette körül, amely a mai Dalmácia területétől félkörívben – a Királyi Magyarországot figyelembe véve – egészen a mai Ukrajnáig és néhány fehéroroszországi kolostorig hatalmas területet foglalt magába annak ellenére, hogy kolostorainak száma összesen nem volt nagyobb, mint a magyar rendtartományé. A viszonylag korán létrejött magyar tartománynak a középkor végéig összesen több mint negyven

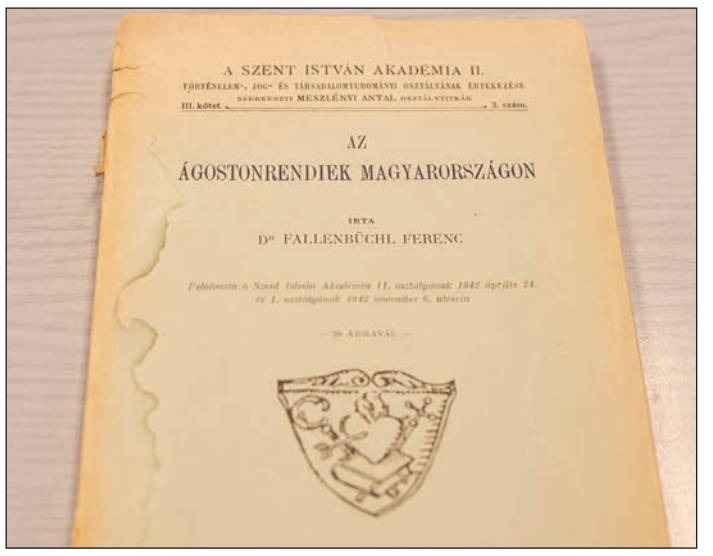

A SZENT ISTVÁN AKADÉMIA II.
TÖRTÉNELEM-, JOG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI OSZTÁLYÁNAK ÉRTEKEZÉSE
III. kötet. SZERKESZTI MESZLÉNYI ANTAL, OSZTÁLYTITKÁR. 3. szám.

AZ
ÁGOSTONRENDIEK MAGYARORSZÁGON

ÍRTA
Dr FALLENBÜCHL FERENC

rendháza állt fenn. Ezzel a ferences és a Domonkos-rend után a harmadik legnépesebb koldulórendet alkotta.

– Mi jellemző az ágostonosokra?

– Annak ellenére, hogy ágostonos remeteknek nevezzük őket, a rendet már a létrejötte után a koldulórendek közé sorolták. Az ágostonosok is főként városokban tevékenykedtek, fontos volt számukra az oktatás, különösen a teológia művelése, hiszen Aegidius Romanusnak köszönhetően, aki Aquinói Szent Tamás kortársa volt, önálló teológiai irányzatot is magáénak vallott a rend. Magyarországi Sándor személyében egy olyan tudós szerzetest is a korai magyar rendtartományhoz sorolhatunk, aki a 13. század végén a párizsi egyetemen magiszterként, teológus doktorként tevékenykedett és tanított. A studium generalék a rend tanulmányi házai, a teológiai, illetve a lelkipásztori képzés központjai voltak. A legnagyobb tanulmányi központokba az egész rendből küldhettek hallgatókat, hogy ott legfelsőbb szintű tanulmányokat végezzenek. Az 1310-es, 1320-as évektől Magyarországon is volt studium generale. Ezt a magyar rendtartomány tagjai számára tartották fenn, de a 15. században itáliai tudós szerzetesek, úgynevezett lektorok is oktattak itt. A rendi iskolázás nagyon jelentős volt. Egyes bécsi, krakkói egyetemet végzett szerzetes lektorok, akik később a rendi oktatásban is részt vettek, a legmagasabb tudományos szintet is elérték. Ők a rendi főiskolákon, egyetemeken a teológiai mellett gyakran jogi stúdiumokat is folytattak.

– A magyarországi Ágoston-rendnek magyarok voltak a tagjai?

– Kérdés, hogy ebben az időszakban ki nevezhető magyarnak. Korábban volt egy olyan nézet, mely szerint a magyarországi ágostonos kolostorok olyan városokban jöttek létre, ahol jelentős volt a német lakosság. Erre vonatkozóan azonban semmilyen bizonyítékkal nem rendelkezünk. Ha megnézzük a pontosan lokalizálható, feltárt kolostorokat, láthatjuk, hogy ezek jellemzően a városok magyarok lakta részein helyezkedtek el. Olyan személyneveket sem ismerünk, melyek a német kötődésre utalnának. Ráadásul a kolostorok területi eloszlása sem ad okot arra a feltételezésre, hogy nem az egész magyarságot, hanem inkább a németséget vagy a szlávokat érintette volna a rend Magyarországon. Az erdélyi szászok körében például egyáltalán nem telepedtek meg az ágostonosok.

– Hol voltak rendházaik?

– Ha területi elhelyezkedés szempontjából megnézzük a magyarországi kolostoraikat, látható, hogy ugyanaz jellemző rájuk, mint a másik két nagy koldulórendre: egyházi központokban, igazgatási, kereskedelmi szempontból központi helyeken jöttek létre szerzetesházaik. Fontos rendi központ volt a rendtartomány első székhelye, Esztergom, ahol már a 13. század utolsó harmadában megtelepedtek. Ekkorra biztosan létrejött a budai rendház is, hiszen Szent Margit tanúvallatási jegyzőkönyvében már szerepel a budai Ágoston-rendi perjel. A 15. század második felére Buda lett a rendtartomány székhelye. Esztergom mellett a 13. század legvégén, a 14. század elején kiemelkedik Eger, Pécs, Gyulafehérvár kolostora. Az Alföld kivételével, ahol a Domonkos-rend egy-két kolostorát leszámítva alig volt szerzetesház, valamennyi régióban megtelepedtek az Ágoston-rendiek, ahogyan ezt középszintű igazgatási egységeik, a kerületek (districtusok) nevei is mutatják. A kezdetektől fontos szerepet játszottak például az erdélyi rendházak, Gyulafehérvár mellett Dés kolostora, mint ahogyan Szlavónia és a Szepesség rendházai is. Szlavóniában ugyancsak létrejött egy önálló igazgatási egység, itt négy kolostoruk volt az ágostonosoknak. A Dráva folyón történő révátkelés miatt például Zákányban építettek házat, onnan könnyen megközelíthetők voltak a szlavóniai rendházak.

A másik két koldulórendhez képest az ágostonosoknál hangsúlyosabb volt a mindenkori uralkodó, a királyi család támogatása. Ez abból is látszik, hogy a rendházak jelentős része királyi segítséggel, akár királyi birtokon jött létre. III. Andrástól kezdve II. Lajosig számos uralkodónkról tudjuk, hogy nemcsak a magyar rendtartománnyal, hanem a rend vezetésével is kapcsolatot ápolt. Főként az Anjou-uralkodók leveleztek személyesen a rend generálisával. Hunyadi János le akarta telepíteni Vajdahunyad mellett az ágostonos szerzeteseket, de ez nem valósult meg. A főúr által kedvelt obszerváns ferencesek építettek aztán szerzetesházat a birtokközpontban, hiszen ők is a legnépszerűbb, leggyorsabban bővülő rendek közé tartoztak.

– Van-e adat valamilyen különleges eseményről, amely az ágostonosokhoz köthető?

– 1385-ben a magyar provincia egy egyetemes rendi gyűlésnek volt a székhelye. Egy ilyen kiemelkedő eseményen a rend valamennyi rendtartománya és vezetője részt vesz. Forrásaink maradtak fenn arról, hogy e káptalan előkészítése során Bertalan, az akkori vikárius generális milyen útvonalon járta végig a rendházakat Nyugat-Magyarországtól kezdve. Látszik, hogy egy kerület házai gyakran egynapi távolságra estek egymástól, így könnyű volt megközelíteni őket.

– Hány ágostonos szerzetes élt ekkor a világban és Magyarországon? Hányan laktak egy kolostorban?

– A rendi konstitúció alapján tizenkét rendtag alkothatott egy szabályos konventet, amint a többi koldulórend esetében is. Sajnos kevés olyan forrással rendelkezünk a rend egészére nézve, amelyből látható lenne, mikor hányan éltek a rendben, illetve az egyes kolostorokban. Egy rendi központ, ahol tanulmányi ház is működött lektorokkal, biztosan népesebb volt. Esztergom, Buda, Eger és Gyulafehérvár kolostora húsz-harminc, akár ötven rendtagnak is helyet adhatott, ahogyan egy olyan párizsi vagy itáliai kolostor is, ahol nemzetközi studium generale működött. Az 1480-as években keletkezett egy rendi krónika, amit nyomtatásban is kiadtak, eszerint körülbelül kétezer tagja volt akkor a rendnek. Egy

„Számos uralkodónkról tudjuk, hogy nemcsak a magyar rendtartománnyal, hanem a rend vezetésével is kapcsolatot ápolt”

1498-ból származó dokumentum szerint Magyarországon mintegy húsz kolostorban kétszáz szerzetes működött, a magyar rendtartomány a „középmezőnybe” tartozott.

– Milyen volt az Ágoston-rendiek életmódja? Mi különböztette meg őket más rendektől?

– Koldulórendként alapvetően a városi lelkipásztori munkában vettek részt, prédikáltak, de plébániákat önállóan csak igen ritkán működtettek. A nekik adott támogatások és adományok, illetve a kolostoraik melletti számos temetkezés jelzi, hogy kiterjedt kapcsolatrendszerük volt. Beépültek egy-egy közösség életébe, az emberek között éltek. Ezt igen jól alátámasztja egy különleges forrás, a körmendi Ágoston-rendi kolostor szentszéki perének nemrégiben előkerült és feldolgozott jegyzőkönyve, a polgárok tanúvallomásaival.

– Milyen volt az Ágoston-rend kapcsolata más szerzetesrendekkel?

– A rend születésekor egy másik, magyar eredetű remete szerzetesközösség, a későbbi pálosok és az ágostonosok között mindig volt egyfajta elkülönülés, noha akadt olyan település, például Sátoraljaújhely, ahol birtokaikkal, malmaikkal kapcsolatban akár pereskedtek is egymással. Egy-egy rendi közösség nem önmagában létezett egy városban, hanem több szerzetesházzal együtt. Kapisztrán Szent János 1456-ban véghez vitt nevezetes nándorfehérvári győzelméhez kapcsolódik egy történet, miszerint az újlaki Ágoston-rendi szerzetesek a perjel vezetésével díszes ruhában vonultak harcba, és hősi halált haltak az ütközetben. Ez is mutatja a nemzethez tartozásukat, ahogyan azt is, hogy egy másik szerzetesrend kiemelkedő vezetőjének a mozgalmához éppúgy tudtak kapcsolódni egy, az egész országot érintő ügyben, méghozzá szerzetesközösségként.

– Hogyan érintette a rendet az oszmán hódítás és a reformáció?

– A középkor végén egy sajátos másodvirágzás volt megfigyelhető a rend történetében, ekkor még más szerzetesrendek egy-egy elhagyott kolostorát is átvehették. 1482-ben az ercsi ciszterci apátságot az ágostonos remeték kapták meg, néhány évvel később már itt tartották a tartományi káptalant. Néhány évtized múltán – közvetlenül Mohács előtt, majd után – mégis viszonylag rövid idő alatt sorra tűntek el a rend kolostorai, részben a török támadások, részben a reformáció miatt. Ne felejtsük el, az ágostonos remeterendből származott Luther Márton, és mozgalma a magyar rendtartomány tagjaira is hatással volt. A németországi rendházak mindazonáltal nem mind vesztek el, a magyarországi kolostorok azonban a század közepére igen. Az 1550-es évek első felére valamennyi magyarországi szerzetesház elnéptelenedett, az oszmán hódítás miatt amúgy is alig maradt szerzetesi élet Magyarországon. A hanyatlás tehát nem csak az Ágoston-rendet érintette, és nem csak Magyarországra volt jellemző. Angliában ugyanúgy kataklizmaszerűen pusztult el a rendtartomány, az 1540-es évekre VIII. Henrik rendelkezései miatt a kéttucatnyi kolostort magába foglaló angol provincia is teljesen eltűnt. Az Ágoston-rend vezetését éppannyira megviselte a korábban virágzó magyar provincia pusztulása, mint az angolé: lényegében a rend működési területének keleti és nyugati végein gyors és teljes pusztulás következett be. Azt várnánk, hogy a német rendtartományok Luther miatt hasonlóképpen elnéptelenedtek, ám ezekben néhány központtal mégis megmaradt az Ágoston-rend, és folytonosságot tudott képviselni. A bajor provinciában volt egy-két szerzetesház, amely át tudta menteni a rend hagyományát. Ennek köszönhetően néhány évtized elteltével a cseh és az osztrák kolostorok új rendtartományt hozhattak létre, amelyből aztán létrejött egy osztrák–magyar rendtartomány, bár korábbi kolostoraik területén az ágostonosok ekkor sehol nem tudtak megtelepedni és hozzájutni birtokaikhoz.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Katolikus Karitász

Kamasztanoda Tésenyben

A „Tésenyi Kamasztanoda" modellprogram célja, hogy a hátrányos helyzetű településeken élő 12–18 éves fiatalokat támogassa tanulmányi sikereik elérésében, továbbtanulásukban és társadalmi mobilitásuk megvalósításában.

A Katolikus Karitász az RRF-forrás (Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz) 39 millió 407 ezer forintos vissza nem térítendő európai uniós támogatásával indított komplex oktatási és társadalmi felzárkóztatást célzó programot, amely az inkluzív nevelés szemléletére építve kívánja csökkenteni a tanulói lemorzsolódást, és erősíteni a fiatalok iskolai előrehaladását.

A projekt célja, hogy a Sellyei járásban (Baranya megye) az inkluzív nevelés szemléletében kialakított és alkalmazott extrakurrikuláris pedagógiai tevékenységek rendszerével hozzájáruljon ahhoz, hogy az alap- és különös tekintettel a középfokú köznevelési intézményekben tanuló, különböző társadalmi, szociális helyzetű, kulturális hovatartozású és egyéni adottságú tanulók tanulmányaikban sikeresen haladjanak előre az iskolában, és ezen keresztül megvalósuljon társadalmi mobilitásuk. A program célja továbbá, hogy csökkentse a korai iskolaelhagyást, erősítse a tanulói motivációt, valamint komplex mentori támogatást biztosítson a 12–18 éves korosztály számára.

A célcsoportot azok a 7–8. osztályos és középiskolai tanulók alkotják, akik életvitelszerűen a felzárkózó településeken (FeTe) élnek, és az iskolai lemaradás, a társadalmi kirekesztettség vagy alacsony családi iskolázottság miatt hátrányos helyzetből indulnak. A program a tanulók szüleit is bevonja a pályaorientációs és iskolaválasztási folyamatokba, ezáltal erősítve a családi támogatórendszert. A Tésenyi Kamasztanoda további elemei az egyéni tanulástámogatást és szociális kísérést tartalmazó mentorrendszer, differenciált ösztöndíjrendszer, közösségi programok, szakmai műhelyek és tehetséggondozás.

A Kamasztanoda megvalósítási helyszíne Téseny, a projektbe bevont általános és középiskolai tanulók, családjaik Bogádmindszent, Drávaiványi, Kisszentmárton, Lúzsok, Piskó, Sósvertike, Vejti településeken élnek.

A projekt az RRF-forrás (Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz), RRF–MMSZA–1.0.0.4–23 – Kamasztanoda modellprogram keretében valósul meg.

Forrás és fotó: Katolikus Karitász

Isten, én és a világ(om)

Alkotói pályázat óvodásoknak és iskolásoknak

A szeptember 19–21. között Vácon rendezendő Katolikus Társadalmi Napok (KATTÁRS) – Családok és közösségek fesztiválja – programjaihoz kapcsolódóan a Váci Egyházmegye alkotói pályázatot hirdet óvodásoknak és iskolásoknak* „Áldott légy, Uram" – Isten, én és a világ(om) *címmel. A pályázatok benyújtási határideje: augusztus 15. Az alábbiakban közreadjuk az egyházmegye pályázati felhívását.

Kedves óvodások és iskolások!

Meghívunk benneteket egy utazásra, amelyet Assisi Szent Ferenc *Naphimnusza* indít útjára: „Áldott légy, Uram, és minden alkotásod." A világunk, amiért hálát adhatunk: családunk, barátaink, közösségeink, lelkivezetőink, a természet, ami körbeölel bennünket, a ház/lakás, amelyben lakhatunk, az iskola, ahova járhatunk, a mindennapjaink és az ünnepeink…

Ferenc pápa felhívta a figyelmünket: a Jézussal való találkozásunk következménye, hogy megbecsüljük és megóvjuk ezt a teremtett világot, benne az embereket, az állatokat, a virágokat, a fákat, a vizeket…

Te mit teszel azért, hogy a VILÁG(OD) mindennap szép legyen, Istennek tetsző? Amikor rácsodálkozol a VILÁG(OD)-ra, mit látsz, min szeretnél változtatni, hogy jobb és szebb legyen? A VILÁG(OD)-ban mit teszel a barátaidért, társaidért, családodért? Hogyan fordulsz a segítség(ed)re szorulóhoz?

Korosztály szerinti kategóriák:

I. óvodás korosztály: „Jézusom, én szeretlek, égen, földön kereslek" – Sillye Jenő

II. általános iskola, alsó tagozat: „Jézusom, én szeretlek, égen, földön kereslek" – Sillye Jenő

III. általános iskola, felső tagozat: „Áldott légy, Uram, minden emberért" – Assisi Szent Ferenc: *Naphimnusz*

IV. középiskola: „Áldott légy, Uram, minden emberért" – Assisi Szent Ferenc: *Naphimnusz*

Technikai részletek:

1. KépAlkotás: Bármilyen technikával készített rajz, festmény, kollázs vagy vegyes technikával készült kép (nem fénykép!).

A rajzok technikája szabadon választott. A4 vagy A3 formátumú pályaműveket fogadunk be, keret nélkül. A rajz hátoldalán szerepeljen: név, életkor, cím, óvoda/iskola neve, osztály, szülő/gondviselő elérhetősége (postacím, valamint a szülő vagy pedagógus e-mail-címe és telefonszáma).

2. TörténetAlkotás: vers vagy novella

A vers legfeljebb egy A4-es oldal, a novella legfeljebb három A4-es oldal (max. 5000 karakter)

A pályaműveket postai úton várjuk. Pályaműveket nem küldünk vissza.

A pályázatra való jelentkezéssel a pályázó szülei hozzájárulnak a pályázó személyes adatainak kezeléséhez, tárolásához és az alkotások felhasználásához nonprofit célokra. A Váci Egyházmegye garantálja, hogy személyes adatokat harmadik fél számára nem ad át. Kérjük, hogy a szülő/gondviselő erről írásban nyilatkozzon, és a pályaművel együtt a nyilatkozatot küldje be.

A pályázatok benyújtási határideje: augusztus 15. (postára adás aznapi dátummal)

Postai cím: EKIF, 2601 Vác, Pf. 87.

Díjazás: Minden alkotást kiállítunk vagy kivetítünk a fesztiválon. A négy korosztályban és két kategóriában az első 5 helyezettet díjazzuk.

Eredményhirdetés és díjátadás: szeptember 20., délelőtt, a KATTÁRS-fesztivál alatt a nagyszínpadon, ahová nagy szeretettel hívunk minden pályázót, családját és barátait.

További információk az *iroda@ekif-vac.hu* e-mail-címen kaphatók.

Forrás:
Váci Egyházmegye

A Diatár mindenkié

Beszélgetés a liturgikus énektár önkéntes fejlesztőjével

A Diatár megőrzi és megosztja az Egyház gazdag énekkincsét. Az ingyenesen elérhető, önkéntes munkával készült liturgikus énektár a gregoriántól a gitáros énekekig tartalmazza az egyházi énektárat. Rieth József (Hozé) szoftverfejlesztővel, a most húszéves Diatár megalkotójával beszélgettünk.

– Mi a Diatár?

– Egy digitális énekvetítési megoldás. Az énekszövegek projektoros kivetítésének köszönhetően a hívek be tudnak kapcsolódni a közös éneklésbe, közös imába, de a Diatár a kántorokat, szkólákat és egyházzenészeket is segíti munkájukban. Létrehozásakor azt a célt fogalmaztuk meg, hogy a liturgikus élményt, a lélek Istenhez emelkedését szeretnénk megtámogatni, hiszen azt valljuk, hogy az énekbe foglalt könyörgés, dicsőítés, bűnbánat és hálaadás lángolóvá teszi szívünket.

– Hogyan született meg a Diatár ötlete?

– 2005-ben, a saját plébániánkon, a mátyásföldi templomban merült fel először ennek gondolata. Kántorként és a Szent Cecília kórus kísérőjeként nap mint nap tapasztaltam, milyen sokat adhat hozzá az éneklés a liturgikus élményhez. Aztán eszembe jutott: miért ne tehetnénk ezt egyszerűbbé, áttekinthetőbbé mindenki számára? Diatár lett a neve, utalva az akkoriban használt diavetítésre. Ezt a rendszert akartuk modernebbre váltani. Adott volt a projektor, a vászon, én pedig megírtam hozzá a szoftvert. Kezdetben be kellett gépelni különböző forrásokból a szövegeket, ma már ez sokkal egyszerűbben működik.

– És aztán ebből lett egy mindenki számára elérhető rendszer...

– Igen. Először csak saját részre szántuk, de hamar kiderült: sokaknak van rá igénye. Nem is gondoltam volna, hogy ekkora érdeklődés fogja majd övezni. Sorra jöttek a megkeresések más templomokból: lehetne nálunk is? Természetesen mindig azt válaszoltam: hát persze, vigyétek csak, használjátok szabadon! Az volt vele a célom, hogy segítsem a közös imádságot.

– Milyen tartalommal rendelkezik az énekgyűjtemény?

– A Diatárban jelenleg több mint hetven énekeskötet anyaga található meg, a szöveg és egyes esetekben azok kottája is. A jelentőségét abban látom, hogy az egész magyar katolikus énekkincs – a gregorián dallamoktól kezdve a népénekeken át a gitáros énekekig – helyet kap benne. Sőt, a zsolozsma, a miseimák, a magyar gregorianum és a zarándokénekek is megtalálhatók benne. Ez a gyűjtemény egy élő hagyományra épül, amely állandóan fejlődik, így a Diatár is állandóan bővül. Legutóbb a Szentjánosbogár közösség küldött énektárat. Mindenkinek szívügye kellene hogy legyen ennek az értéknek a fennmaradása. Én ebben látom a saját szerepemet: megőrizni és közkinccsé tenni.

– Hogyan működik technikailag a rendszer?

– Kell hozzá egy megjelenítő eszköz, egy projektor vagy egy nagyképernyős tévé, és egy számítógép a szoftvernek, melynek telepítése a laikusok számára sem okoz nehézséget. A rendszerhez bárki szabadon hozzáférhet. Ha valaki mégsem boldogulna vele, nyugodtan megkereshet bennünket akár e-mailben, akár telefonon.

– Ön az ötletgazda, a kivitelező és a fejlesztő is. Mit jelent az Ön számára a Diatár?

– Önkéntes munkaként tekintek rá. Nem tartanám helyesnek, hogy pénzt kérjek azért, amit az Egyház tagjaként, de saját magamért is csinálok. Én ezt tudom adni a közösségnek. Mindig is fontosnak tartottam, hogy az Egyház énekkincsét ne csupán megőrizzük, hanem élő módon használjuk is. Hiszem, hogy az énekekbe foglalt könyörgés, dicsőítés vagy hálaadás a hit közösségi erejét erősíti. Ha egy kicsit magam is hozzá tudok járulni ehhez, akkor már megérte. Fontos lenne felismerni, hogy a Katolikus Egyház mindannyiunk önkéntes munkáján alapszik. Bárcsak mindenki hozzá tudna járulni annyival, amennyi tőle telik!

– Hogyan bővül az anyag?

– Egyedül kezdtem el a kialakítást, de nagyon hamar jöttek a segítők. A bővítés ma már igazán közösségi módon működik. Sokan írnak, hogy van egy kötetük, amit szívesen látnának viszont a rendszerben. Van, aki gépel, van, aki szkennel, lektorál, fejleszt. Egyik legkedvesebb példám Jancsi (Krucz János) barátom. Igazi 21. századi barátság volt. E-mailben jelentkezett, hogy szeretne segíteni, majd ő lett az egyik legközelebbi segítőtársam. Neki köszönhetjük például a honlapunkat. Mindig e-mailben vagy telefonon beszéltük meg a feladatokat, személyesen soha nem találkoztunk. Jancsi Erdélyben élt, kántor volt, néhány éve halt meg egy motorbalesetben. Aztán jelentkezett a zirci apátság egyik szerzetese, hogy nekik is vannak saját énekeik, szívesen bevinné azokat. Végül több más dologban is segített. Legutóbb a jezsuiták által szervezett szegedi Hackathonon ajánlotta fel egy programozólány, hogy segít modernizálni honlapunkat. Legfőbb segítőm mostanában András, aki a Linux-csomagolástól kezdve a visszajelzések kezeléséig és fejlesztési támogatásig bezáróan mindenben részt vesz – például ezt a beszélgetést is ő szervezte meg.

– A fejlesztés folytatódik, a Diatár egyre népszerűbbé válik.

– Mindig örömmel tölt el, ha megtudom, hogy valahol frissiben bevezették, használják és megszerették. Ugyanilyen jó érzés, ha valaki egy új kötetet, új anyagot javasol, vagy új ötlettel keres meg minket. A Diatár már éppúgy működik a Windows-alapú gépeken, mint a linuxos rendszereken vagy az androidos készülékeken. Most éppen azon dolgozunk, hogy internetkapcsolaton keresztül is lehessen vetíteni. Így akár a körmeneteken vagy a zarándoklatokon is követhető lesz a szöveg a hívek mobiltelefonján. Például a csíksomlyói búcsúban, ha messze ülnénk, és nem látnánk a kivetítőt, akkor az énekszövegeket a telefonunkon is követhetjük. Sokféle összeállításban tud működni a rendszer, mindig az éppen aktuális igényeknek megfelelően. Így például van, ahol két külön számítógépet használnak: az egyik a kántornál van, a másik a projektor mellett. Ha a kórus a kántor körül állva énekel, az adott versszak alatt látni lehet a következő versszak első sorát, így az énekesek tudják, hogyan fog folytatódni a szöveg. Ez egy kicsit egyszerűbbé teszi a dolgukat. A rendszer már fut a Raspberry Pi-gépeken is: ezt a tenyérnyi készüléket odateszik a projektor mellé, és ha felkapcsolják a villanyt, az automatikusan elindul, beindítja a projektort, és már vetít is!

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Ha behunyt szemmel hátradőlsz, valakinek a karja megtart

A szinodalitásról a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégiumban

Miről szól egy fiatalokból álló közösség számára a szinodális út? A Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium (SZIK) szinodalitás projektje arra hívta meg a közösség tagjait, hogy együtt gondolkodjanak az Egyház életéről, jövőjéről, illetve az abban általuk vállalt szerepről. Pecze Zsombor ötletgazda és Fedor Ádám, a projektcsapat tagja (felső képünkön) mutatja be eddigi tevékenységüket.

– Hogyan jött az ötlet, hogy a szinodalitás témájával foglalkozzanak a SZIK-ben?

Pecze Zsombor: Ferenchez hasonlóan utóda, Leó pápa is azt hangsúlyozza, hogy legyünk missziós és szinodális Egyház. Ez egyértelmű iránymutatás a számunkra. Mindketten kiemelik, milyen fontos a fiatalok szerepe az Egyházban. Engem ez nagyon motivál. Ezért gondoltam arra, mennyire izgalmas lenne egy, a fiatalokat meghallgató szinodális kezdeményezés, amelyben mi, fiatalok úgy találunk rá a hivatásunkra az Egyházban, hogy a saját problémáinkra, kihívásainkra keressük a válaszokat.

Fedor Ádám: Rendszeresen téma volt köztünk Ferenc pápa felhívása a szinodális útra, ami az Egyházon belül egy fontos és újszerű kezdeményezés. A hangsúly az együtt haladáson és a párbeszéden van. Számomra ez volt a kiindulópont.

– Milyen fogadtatásra talált a kollégiumban a projektjük?

F. Á.: Zsombor elsőként engem keresett meg az ötlettel, és nagyon fellelkesültem. Én is fontosnak tartom az Egyházról való gondolkodást, a párbeszédet, úgyhogy rögtön jeleztem, rám bármikor számíthat. Úgy érzem, lesz rá fogadókészség másoknál is, mert a kollégium tele van gondolkodó, tettre kész fiatalokkal.

P. Zs.: Nyolc taggal indult el a projektcsapat Vörös Péternek, a kaposvári Plébániai Unió papjának elő- és felkészítő előadása és az azt követő esti beszélgetés nyomán. A szinodalitással foglalkozó első rendezvényre több mint harminc kollégista jött el a hatvanból. Ezen Hortobágyi Cirill OSB pannonhalmi főapát atyát láttuk vendégül, és előadásából a szinodalitás eddigi történetét és módszereit ismerhettük meg.

– Milyen terveik vannak a jövőre nézve?

P. Zs.: A csapattal több szinodális eseményt, konferenciát tervezünk. Szeretnénk kitárni a SZIK kapuit, hívjuk és várjuk a katolikus és más felekezetekhez tartozó, érdeklődő fiatalokat, akik szívesen részt vennének ebben a megújulásban. Kíváncsiak vagyunk rájuk, és arra is, ők hogyan látják az Egyház jelenét, és hogyan képzelik a jövőjét.

– Önök szerint egy konferencia alkalmas arra, hogy megszólítsa a fiatalokat?

P. Zs.: Már az első alkalmat, Cirill atya előadását is nagyon produktívnak éreztem, az azt követő kiscsoportos beszélgetésen pedig még jobban megerősödött bennem ez az érzés. Sok gondolat merült fel a jelenlevőkben, amit az előadóhoz intézett számos kérdés is bizonyít. Egyértelműen pozitív visszajelzéseket kaptunk a társainktól. Fokozatosan építkezünk, hogy egyre több emberhez érhessünk el. A módszerünk, hogy választunk egy témát, egy abban jártas előadót hívunk meg, aki bevon minket a téma kifejtésébe, majd szabadon kérdezünk tőle.

F. Á.: A SZIK-ben azt tapasztaljuk, hogy a kérdezés és a kiscsoportos beszélgetés rendkívül népszerű forma: mindkettőt nemcsak hogy sokat gyakoroljuk, de élvezzük is. A kiscsoport öt-hat résztvevővel olyan bátorító közeg, amelyben őszintén és bátran oszthatják meg egymással a gondolataikat. A SZIK-esek szeretnek kérdezni: egy-egy rendezvényen majdnem annyi ideig tart a kérdések megválaszolása, mint maga az előadás.

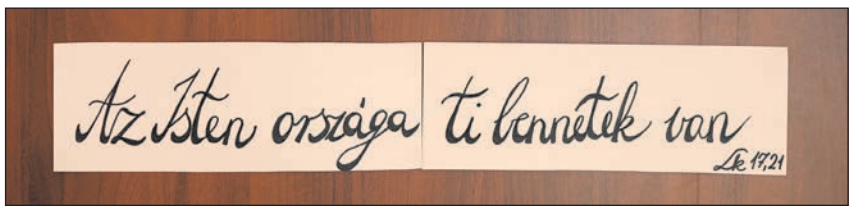

P. Zs.: Azt is fontos hozzátennünk, hogy ezek a kiscsoportos beszélgetések egyúttal imádságos körök is: a megosztásokat meditációval kapcsoljuk össze, úgy, ahogy Rómában, a szinóduson. Nekünk, katolikus fiataloknak szükségünk van egy olyan közegre, ahol kapcsolatba kerülhetünk egymással. Azok az események, amelyek a nyolcvanas évektől a kétezres évek végéig összetartották a magyar katolikus fiatalságot, például a nagymarosi ifjúsági találkozó, mára megváltoztak: szervezőik felnőtté váltak, csakúgy, mint a törzsközönségük. Nem tartom bajnak, ha ezen a téren is generációváltás megy végbe, s így esélyt kaphat a mi korosztályunk is.

F. Á.: Az a szerencsénk a kollégiumban, hogy sokszínű társaság vagyunk: a legkülönfélébb budapesti egyetemekről jönnek a tagok, így híre megy a programjainknak. Másrészről viszont mi magunk is igyekszünk minél több információt gyűjteni azokról a magyar katolikus közösségekről, amelyekkel érdemes lenne felvennünk a kapcsolatot.

– Hogyan választják ki a beszélgetések témáit?

P. Zs.: Alapvetően mi is lényegesnek tartjuk azokat a témákat, amelyek korábbi szinodális eseményeken, például Rómában kerültek napirendre. Vannak aztán közérdeklődésre számot tartó témajavaslatok is, mint például a nők szerepe az Egyházban vagy a papi cölibátus. Akadnak persze kevésbé népszerű, ámbár nagyon izgalmas és fontos témák is: hogyan imádkozzunk, vagy hogyan tud egy laikus fiatal szerepet vállalni az Egyházban.

F. Á.: A szervező csapattal elkezdtünk ötletelni, egy érdekességi sorrend alapján bedobtunk témákat, és elindult a beszélgetés, melyik miért lehetne jó választás. A témákhoz kapcsolódó konkrét kérdéseket fogalmaztunk meg, hátha így könnyebben alakulhat majd ki valódi diskurzus.

– Mondanának egy-két példát?

F. Á.: A fiatalok szeretnek mindent megkritizálni, jó esetben ezáltal a saját világnézetük kialakítására is törekszenek. Az Egyház vonatkozásában szintén sokszor merülnek fel bennük kérdőjelek: én is sokat küszködtem azzal, milyen szerepet szánjak neki az életemben. Ez az egyik olyan téma, amelyet nagyon érdekes lenne körüljárni. A fiatalokat az jellemzi – a SZIK-eseket egészen biztosan –, hogy mindenkinek nemcsak az a fontos, hogy hangot adjon a saját véleményének, hanem az is, hogy egyéni fejlődésének útját megfogalmazza. De nekem személy szerint az imaélet kérdése is fontos. Bár ezt mindenki másként és másként éli meg, elengedhetetlen, hogy inspirációt szerezzünk, tanuljunk egymástól, és együtt gondolkodjunk el arról, hogyan válhat az ima a mindennapi életünk részévé, mert úgy tapasztalom, egyáltalán nem könnyű beillesztenünk a napi rutinunkba.

A Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium kápolnája

– Mi kell Önök szerint ahhoz, hogy e téren kialakulhasson a párbeszéd?

F. Á.: Jó dolog, ha valaki megfogalmazza a saját véleményét, de oda kell figyelni a másikára is, hogy azt valóban be tudjuk fogadni, valóban reagálni tudjunk rá. A másik fél meghallgatása, annak megértése, hogy ő hogyan látja a világot, kisebb hangsúlyt kap a médiában, pedig a párbeszéd alapja éppen az, hogy meghallgassuk egymást, és tudjunk egymás nézeteivel kapcsolatban állást foglalni. A szinodalitás szellemében ezért a mi beszélgetéseink több lépésből állnak, s mindig van bennük imádságos, véleménymegosztós, egymásra reflektálós rész is.

P. Zs.: A szakkollégiumban már a felvételi eljárásban odafigyelünk arra, hogy a jelentkező milyen módon viszonyul a másikhoz, hogyan tud megfogalmazni pozitív vagy negatív kritikát, tud-e reagálni azokra a visszajelzésekre, amiket ő kap, illetve hogy alkalmas-e a csapatmunkára. Ahogy a rektor atya szokott fogalmazni, a szakkollégiumban mindenképp a párbeszéd kultúrájára kell törekednünk, amit reményeim szerint képesek leszünk elmélyíteni és továbbadni ezeken az alkalmakon. Ha megtapasztaljuk, mennyire jólesik, amikor valaki hozzászól ahhoz, amit mondtam, és ekkor nemcsak az én szavaim visszhangzanak, hanem ki tudom belőle hallani azt is, amit ő tett hozzá, amire aztán majd újra én reagálok, szóval szerintem ez egy nagyon inspiráló erő, amely képessé tehet bennünket egymás formálására.

– Volt már ilyen tapasztalatuk?

P. Zs.: Vörös Péter atya segített „személyre szabni" ezt a módszert, ami tulajdonképpen nem más, mint a csend és a megosztások váltakozása. Eleinte nagyon nehezen ment, mert az emberek szeretnek sokat és vég nélkül beszélni. Én is. De adott volt egy időkeret, amin belül össze kellett foglalni a mondandónkat. Át kellett állítani az agyunkat, hogy ez a beszélgetés, ez a megosztás most nem rólam szól, hanem arról, hogy valami mély és nagyon belső kapcsolatot próbálok létesíteni a többiekkel és a Szentlélekkel, aki ennek a párbeszédnek aktív résztvevője. Itt nem politikai vitáról van szó, és nem vitáról van szó, hanem mély megosztásról, ami szól az én istenkapcsolatomról, szól a közösségem istenkapcsolatáról, és szól a közösségemben lévő emberi viszonyokról is.

F. Á.: Zsomborral külön csoportban voltunk. Nálunk kifejezetten jól működött ez a dinamika, tetszett a módszer, igen jól érezték magukat a résztvevők benne. Csak pozitív visszajelzéseket kaptunk.

– Miért jó részese lenni a Szent Ignác szakkollégium munkájának? És azt nyújtja-e, amire előzetesen számítottak?

F. Á.: Nekem egy kollégista jó barátom beszélt erről a lehetőségről, és azonnal meg is tetszett. Jezsuita intézményben érettségiztem, megismertem és megszerettem a jezsuita lelkiséget. A második évemet töltöm itt, és azt mondhatom, hogy eddig ez a legpozitívabb és legelfogadóbb közösség, aminek valaha is a része voltam. A családomat leszámítva talán itt éreztem igazán először azt, hogy úgy szeretnek, ahogy vagyok, s valóban a Fedor Ádámra kíváncsiak. Összetartó és jó a közösségünk. Otthonomnak érzem a kollégiumot, úgy érkezem meg minden egyes alkalommal, mintha hazajöttem volna. Persze, rengeteg feladattal, kötelezettséggel is jár ez az út, nem mindig könnyű. De motiváltan, bátran és lelkesen vágok bele a következő évbe is.

Pecze Zsombor budapesti születésű, római katolikus családban nőtt fel. A debreceni Svetits Gimnáziumban érettségizett. Jelenleg a Közszolgálati Egyetem Nemzetközi Biztonság és Védelem szakán tanul.
Fedor Ádám Nyíregyházán született, görögkatolikus családban. A miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziumban végzett. Most fejezte be a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen a molekuláris bionika mérnöki alapképzés második évét.

P. Zs.: Én minden helyen és helyzetben azt szeretem, ha megélhetem a lehetőségeket, ha a legtöbbet hozhatom ki belőlük. Kezdetben nagyon csalódottnak éreztem magam: nem tűnt úgy, hogy ez a hely lesz számomra a lehetőségek netovábbja. Azóta is így érzem. Csakhogy nekem épp ettől fontos a SZIK: alázatra és egy olyan működésre tanít, hogy ne a saját érdekeimet nézzem, hanem éljek ezzel a lehetőséggel, hogy a saját erőforrásaimat a közösség növekedésébe, fejlődésébe tudjam invesztálni. Azt gondolom, ez a szinodális projekt is egy olyan kezdeményezés, ahol mindannyian a saját magunk erőforrásait, ötleteit szeretnénk a közösség, a SZIK, de tágabb értelemben az egész Egyházunk közössége javára fordítani. Sokkal többet teszünk bele, mint amennyit visszakapunk – bár az is igaz, indirekt módon, az emberi kapcsolataink terén rengeteget kapunk. A SZIK egy háló, egy megtartó erő, itt számíthatunk egymásra. Ha behunyt szemmel hátradőlsz, valakinek biztosan megtart a karja.

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

ÜDÜLÉS

NYARALÁSI LEHETŐSÉG Balatonfüreden, strandok közelében, kedvező áron. T.: 06/20-241-3585

SZOLGÁLTATÁS

HAGYATÉKOT veszek, vételnél ingyen lomtalanítok, lakáskiürítést vállalok, azonnal. Kozák János 06/30-735-0043

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától péntek 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: *https://www.varosmajoriplebania.hu/*

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért a Városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: 2025. augusztus 6., szerda, szeptember 6., szombat, október 6., hétfő, november 6., csütörtök, december 6., szombat. A szentmisék 7 órakor kezdődnek.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): augusztus 28-án Ocsovai Grácián atya lelkigyakorlata: „Angyalos Boldogasszony". Szeptember 25-én 18 órától 28-án 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Győzelmünk a gonosz hatalma fölött". Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

„Ne félj, nem ítéllek el!" „Ne sírj, ne bánkódj!". A magzatvesztés fájdalmát hordozók lelkigyakorlata lesz 2025. szeptember 4-7. között, csütörtöktől vasárnapig, Budapest környékén. Vezeti: Kovács Ferenc állandó diakónus és K. Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó. Várják mindazokat, akik gyermeküket vetélés, abortusz, koraszülés miatt, illetve lombikbabájukat veszítették el. A gyász érzése nem válogat hívő és nem hívő társaink között. Jelentkezés: +36/20-823-2201 (Mária), e-mail: *nefeljnemitellekel@gmail.com*

RÓZSAFÜZÉR-IMÁDSÁG

TÉRden álló férfiak rózsafüzér-imádsága lesz Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren. Időpontok: augusztus 2., szeptember 6., október 4., november 1., december 6., elsőszombati napokon 10 órától. Gyülekező 9.45 órától. A hívő férfiak együtt, térden fohászkodnak a Szűzanya közbenjárásáért, az önazonosság megerősödéséért, szívbéli békéért, a kiengesztelődésért, a hitben való gyarapodásukért, az Istenhez való megtérésért, a férfitestvérek imádságban való megerősödéséért, valamint gyermekeinkért, családjainkért és egész imádkozó nemzetünkért. A szervezők kérik, hogy ahol imádkoznak bátor férfiak, jelezzék a *szivekszovetsegemisszioja@gmail.com* e-mail-címen, valamint küldjenek képet, összefoglalást, tanúságtételt, valamint imaszándékokat is.

MÉCS NAPOK – RETORNO

A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a programra azokat a házaspárokat, akik részt vettek a MÉCS Napok Házasoknak című programon, és további fejlődésükhöz, állandó megtérésükhöz újabb lelki táplálékra vágynak. Időpont: 2025. október 3-5., péntek estétől vasárnap délutánig. Helyszín: Budatétényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Háza (Budapest, XXII. Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.). A programot Bakos Rafael OCD vezeti: Kedvezményes jelentkezési határidő: 2025. szeptember 3., szerda, jelentkezési határidő: szeptember 14., vasárnap. További információ: *https://mecshonlap.hu/*

BÚCSÚ

Nagykapornak-Remetekerti búcsú lesz 2025. augusztus 17-én (vasárnap) 11 órakor. Az ünnepi szentmisét vezeti Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök. A szentmisén közreműködnek a nagykapornaki és búcsúszentlászlói templomok kórusai, valamint a Zala Brass fúvósegyüttes.

Máriakéménden Nagyboldogasszony-napi főbúcsút tartanak 2025. augusztus 17-én, vasárnap. 14 órától rózsafüzér-ájtatosság, a 14.30-tól kezdődő ünnepi szentmise főcelebránsa Tomaskovity Szabolcs dusnoki megbízott adminisztrátor lesz.

A Badacsony hegy oldalában található Szent István-kápolna búcsúi szentmiséjét augusztus 20-án szerdán 11 órakor tartják a hegyoldalban, a régi kolónia helyén, a Klastrom-kút közelében. A szentmisét követően lesz az új kenyér megáldása és megszegése!

NAGY ZARÁNDOKLAT
LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO, FATIMA
aug. 29 - szept. 7. |10 nap | 649.900 Ft/fő
MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
szeptember 10-14. |5 nap | 149.900 Ft/fő
FATIMAI ZARÁNDOKLAT
szeptember 17-22. |6 nap | 439.900 Ft/fő
ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA
október 2-5. |4 nap | 119.900 Ft/fő
MÁRIARADNAI BÚCSÚ
DÉL-ERDÉLYI BARANGOLÁSSAL
október 6-8. | 3 nap | 99.900 Ft/fő
FATIMAI ZARÁNDOKLAT
október 15-20. | 6 nap | 459.900 Ft/fő
ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
október 17-21. | 5 nap | 179.900 Ft/fő
MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
október 22-26. | 5 nap | 149.900 Ft/fő
SZENTÉVI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
november 12-16. | 5 nap | 399.900 Ft/fő
ADVENTI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
december 3-7. | 5 nap | 349.900 Ft/fő
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

TRADICIONÁLIS HARANGOK ÖNTÉSE
GOMBOS MIKLÓS ÉS FIA, FERENC
Ref.: www.harangontes.hu

Cím: 2162 Őrbottyán, Dózsa Gy. u. 3., Pf. 10.
Mobil: +36 30 948 9575 | +36 30 728 8161
Tel.: +36 28 360 170
E-mail:
gombosmi@harangontes.hu | info@harangontode.hu

SZAKIRÁNYÚ KÉPZÉS

A Brenner János Hittudományi Főiskola Vallásturisztikai szakember szakirányú továbbképzést indít Győrben. A szakirányú továbbképzésen a hallgatók a megszerzett ismeretek birtokában képesek a hazai szakrális helyek, Magyarország vallási értékeinek szervezett bemutatására, vallásturisztikai vállalkozás menedzsmentjére. A képzés időtartama 2 félév. A jelentkezés feltételei: egy nyelvből középfokú állami nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű tanúsítvány ÉS turizmus vendéglátás BA/MA szakon, illetve idegenforgalom és szálloda főiskolai szakon szerzett oklevél vagy vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoportban szerzett OKJ-s bizonyítvány vagy hitéleti, gazdaságtudományok (fentieken túli szakok), pedagógusképzés, társadalomtudományok képzési területen minimum alapképzési szakon, illetve főiskolai szintű képzésben szerzett oklevél. A képzés díja: 200.000 Ft/félév. Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 23. A dokumentumokat a Főiskola címére kell megküldeni: Brenner János Hittudományi Főiskola, 9021 Győr, Káptalandomb 7. A jelentkezési lap (és tájékoztató a kötelező mellékletekről) a Főiskola honlapján érhető el: *https://bjhf.hu/foiskola/tartalmak/22-jelentkezes-es-felveteli*

FOTÓPÁLYÁZAT

A Katolikus Szeretetszolgálat 75 éves jubileuma alkalmából országos fotópályázatot hirdet diákoknak „IDŐ (s) KOR" címmel „A legkisebbektől a legidősebbekig" mottó jegyében. A pályázat célja: olyan alkotások beküldésére buzdítanak a szervezők, amelyek a Katolikus Szeretetszolgálat misszióját, értékeit, az emberi élet értékeit és örömeit mutatják be fotókon keresztül. Beküldési határidő: 2025. szeptember 30. A zsűrizés határideje: november 14. Az eredményhirdetés várható időpontja: november 17. Az ünnepélyes díjátadó várható időpontja: december folyamán. A pályázatra való nevezés és az azon való részvétel ingyenes. A pályázat célja, hogy a Katolikus Szeretetszolgálat 75 éves jubileuma alkalmából kreatív, új, nyitott, friss szemlélettel ugyanakkor méltón és szeretettel tudják bemutatni a Szeretetszolgálat tevékenységi köreiben megjelenő alapvető emberi értékeket. További részletek és a jelentkezési dokumentumok megtalálhatók a Katolikus Szeretetszolgálat oldalán, *https://szeretetszolgalat.hu*

ÖNKÉNTESSÉG

Szombathelyen ismét megrendezésre kerül a Savaria Történelmi Karnevál, 2025. augusztus 22-24. között. A Szombathelyi Egyházmegye intézményei és szervezetei is számos ponton kapcsolódnak a rendezvényhez. A Püspökvár kertjében a szombathelyi keresztény felekezetek összefogásával idén is megnyitják a Castrum Dei-t. A hely hívja a betérőket az elcsendesedésre, a kiszakadásra a mindennapok rohanásából és a karneváli zajos forgatagból, de lelki feltöltődésre is lehetőséget kínál programjai által. A *www.karnevalsavaria.hu/hu/programok* oldalon már olvasható a részletes program. Az idei évben is szólni fog a *Biblia* a Savaria Karnevál alatt. A Püspöki palota udvarán három napon át fogják nyilvánosan felolvasni az *Újszövetség* két könyvét: a *János evangéliumot* és az *Apostolok Cselekedeteit.* Olvasásra jelentkezni egyénileg vagy csoportosan az alábbi email-címen lehet: *csaba_szakaly@yahoo.com* Szeretettel várják önkéntesek jelentkezését is, akik segítségükre lennének a programok lebonyolításában. A közösségi szolgálatos fiatalokat is szeretettel várják, óráikat tudják igazolni. Jelentkezés és további információ: *pasztoralis@martinus.hu, https://martinus.hu/*

KÁNTORKÉPZÉS

A Székesfehérvári Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam 2025 szeptemberétől első évfolyamot indít. Várunk minden olyan jelentkezőt, aki érdeklődik a szent liturgia és az egyházzene iránt, továbbá szívesen teljesítene kántori szolgálatot. Érdeklődés esetén a megadott címre elküldjük a jelentkezés pontos feltételeit. A jelentkezési tájékoztató és a jelentkezési ív letölthető az egyházmegye honlapjáról. Postacím: Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam, 8000 Székesfehérvár, Városház tér 5. E-mail: *wasztljanos@gmail.com*

KOLLÉGIUM

A Brenner János Hittudományi Főiskola két kollégiuma (Szent László Kollégium, Győr - Széchenyi István Egyetem Hegedűs Gyula Kollégiumában 50 férőhellyel, a Brenner János Hittudományi Főiskola kollégiuma, Győr – 35 férőhellyel) felvételt hirdet. Célunk, hogy a keresztény fiatalokat kollégiumi elhelyezéssel segítsük az egyetemi tanulmányaik alatt. A főiskola vezetése alatt álló két kollégiumba hívő vagy hitre nyitott fiatalokat várunk, akik szívesen lennének egy szellemi-lelki értelemben is igényes közösség tagjai. Bővebb információk a Főiskola honlapján a kollégiumok menüpont alatt találhatók. Kérdések esetén szívesen állunk rendelkezésre a 06/96-313-055-ös telefonszámon, valamint a *szakkollegiumok@bjhf.hu* internetes elérhetőségen. Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 3.

A szegedi Karolina Katolikus Egyetemi Szakkollégium felvételt hirdet a 2025/26-os tanévre katolikus egyetemista lányok részére, hogy olyan otthonra leljenek, ahol hitüket megélhetik, illetve egy támogató közösség tagjai lehetnek. Erre a Karolina egy megfelelő hely. Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 3. Szóbeli elbeszélgetés időpontja: 2025. augusztus 8. (péntek) 10 óra. Részletek: *http://karolinaszakkoli.weebly.com/*

Felvételit hirdet a debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium a 2025/2026-os tanévre olyan egyetemista fiúk számára, akik egyetemi éveiket egy tartalmas, dinamikusan fejlődő, családias közösségben szeretnék eltölteni. Szeretettel várjuk azon fiatalok jelentkezését, akik elhivatottak egy fiatalos keresztény közösség építésére, valamint a mindennapok során szeretnék megélni a keresztény hitüket. A szakkollégiumba a Debreceni Egyetem bármely nappali tagozatos képzésén részt vevő hallgató jelentkezhet. A Nagyerdő közepén 2013-ban épült villaépület alkalmas otthonként szolgál az egyetemista ifjak számára. A Kollégium 2, illetve 3 ágyas szobái, valamint a közösségi terei kényelmes és nyugodt körülményeket biztosítanak a hatékony tanulásra, pihenésre és kikapcsolódásra. Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 8. Bővebb információ: *https://delelkes.dnyem.hu/*

A miskolci Görögkatolikus Roma Szakkollégium felvételt hirdet. A szakkollégium azok jelentkezését várja, akik felsőoktatási képzésben vesznek részt; roma nemzetiségűek vagy hátrányos helyzetűek; akiket érdekelnek a közösségi és szakmai programok; akik nyitottak a roma kultúra iránt. A szakkollégium a következőket kínálja: ösztöndíj: havonta akár 90 ezer forint; modern kollégium: 2-3 ágyas szobák, közösségi terek, két jól felszerelt konyha, kápolna; mentorprogram: felzárkóztatás és hátránykompenzáció a nehezebb tantárgyakból; közösségi és hitéleti programok: beszélgetések, sportolás, játékok; ingyenes eszközhasználat: fénymásolás, laptop- és kerékpárkölcsönzés. A jelentkezéshez szükséges: kitöltött jelentkezési lap, motivációs levél, fényképes Europass-önéletrajz, lelkészi ajánlás. Jelentkezési határidő: augusztus 11.

A jelentkezési szándékot e-mailben vagy telefonon lehet jelezni, és a szakkollégium elküldi a jelentkezési lapot. Elérhetőségek: e-mail: *gkciganyszakkoli@gmail.com*; telefon: 06/30-723-1005; honlap: *https://www.gkc-szakkoli.hu/*

KIÁLLÍTÁS

Elegancia és hagyomány – A tihanyi bencések a füredi Annabál két évszázadában címmel időszaki kiállítást tekinthetnek meg az érdeklődők a Tihanyi Bencés Apátsági Múzeum Galériájában, a rendes látogatói útvonalon augusztus 31-ig.

„Bogáncs és liliom – Magdolnák virágai" címmel kiállítás nyílt a veszprémi várnegyedben a Biró–Giczey Ház freskós termeiben. A tárlat hétfő kivételével mindennap megtekinthető: keddtől péntekig 17–19 óráig, valamint szombaton és vasárnap 10–19 óráig. A Veszprémi Érsekség történetének egyik legjelentősebb eseményét, Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását ünnepli ebben az évben. A liliomos vértanú névadó szentjének, Mária Magdolna életének eseményeit bemutató műtárgyakat nézve közelebb kerülhetünk Bódi Magdi és Szent Mária Magdolna titkaihoz.

PROGRAMAJÁNLÓ

A Pogány Madonna nyomában a Tihanyi Bencés Apátságban. 1981. május 28-án mutatták be a hazai mozikban A *Pogány Madonna* című kultikussá vált filmet, amelynek tihanyi apátságbeli forgatási helyszíneit Bujtor Balázs hegedűművész-koncertmester és barátai, valamint Barkó Ágoston tihanyi bencés atya vezetésével járhatják be az érdeklődők augusztus 11-én, hétfőn, illetve 18-án, hétfőn 14 órától 15.45-ig, 16 órától 17.45-ig. Meglepetések: rendőrségi Lada, makettek a filmből, étel- és italkóstoló a Bujtor-filmek gasztronómiájából (Hungária Extra Dry, barackpálinka, kacsamájas zsíroskenyér, retró fasírt Piros Arannyal…). A program időtartama 100 perc. Gyülekező: a kezdési időpont előtt 10 perccel a templom melletti látogatóközpontban.

Új Ember KATOLIKUS HETILAP
Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133–1205
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2025. július 28.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trauttwein Éva, Vámossy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 5785 Ft, fél évre: 11 570 Ft, egy évre: 23 140 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; http://ujember.hu/aprohirdetes–feladasa/

Széchenyi Terv Plusz
Építsük együtt Magyarországot!
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Az Európai Unió finanszírozásával
NextGeneration EU
+36 80 804 050
(ingyenesen hívható)
GOND SÓRA
Regisztráljon, és érezze magát biztonságban!
Készült Magyarország Kormánya megbízásából.
65 ÉV FELETT INGYENESEN IGÉNYELHETŐ.
gondosora.hu

HÍREK KÉPEKBEN

• **Június 28-án hálaadó szentmisén** emlékeztek a bogyoszlói hívek néhai plébánosukra, Menyhárt Lászlóra. A virágba öltöztetett templomban a főcelebráns Winkler Zsolt csornai esperes, plébános volt, koncelebrált Kapui Jenő mosoni és Tóth Miklós bogyoszlói plébános. A képviselő-testület posztumusz díszpolgári címet adományozott Menyhárt Lászlónak Bogyoszló községért végzett szolgálata elismeréseként.

• **Július 2–7. között Marton Zsolt váci megyéspüspök** és az egyházmegye hitoktatóinak egy csoportja Fatimába zarándokolt. Megismerkedtek a fatimai látnokok történetével, elmélyülve a kegyhely üzenetében; de lehetőségük nyílt arra is, hogy felfedezzék Portugália egyéb kulturális kincseit is.

• **A máriakéméndi kegyhelyre** folyamatosan érkeznek zarándokok és táborozók. Immár hat éve tábor- és szálláshely is működik itt. Idén újabb jelentős fejlesztéseket sikerült végrehajtani a Petri György-zarándokszálláson, így az ide látogató vendégek minőségi szálláshelyet vehetnek igénybe.

Leó pápa megáldott egy Popplio nevű Pokémon-kártyát

Biztos sokan emlékeznek még a Pokémon-lázra – vannak, akiknek ma is fontosak ezek a játékkártyák. Például annak a huszonnyolc éves fiatalembernek, aki egy dán zarándokcsoport tagjaként látogatott el a Vatikánba. A fiatalok, akik elsősorban a Koppenhágai Egyházmegyéből érkeztek, július 5-én találkoztak XIV. Leó pápával.

A vietnámi származású, dániai születésű Tri Nguyen két Popplio karakteres Pokémon-kártyát vitt magával az audienciára, mert a figura nevének hangzása nagyon hasonlít Leó pápa angol neve, a Pope Leo kiejtéséhez. (Külön vicces, hogy a kártyán ez a tulajdonság áll: „disarming voice”, azaz lefegyverző hang; Leó pápa gyakran használja ezt a kifejezést – *a ford.*)

Nguyen elmondta, menynyire megérintette a pápa derűs arckifejezése és szavai, ez jelentette számára a szentévi zarándoklat csúcspontját. A Danmarks Unge Katolikker aktív tagja, ennek az ifjúsági szervezetnek köszönhetően jutott el a zarándokcsoport Assisi és Róma legfontosabb helyszíneire, és a fiatalok olyan szerencsések voltak, hogy a Szentatyával is találkozhattak.

A Pokémon eredetileg videójáték volt, később azonban anime, manga, gyűjthető kártya és film is készült belőle. A név az angol pocket monsters (japánosan Poketto Monszutá, azaz ’zsebszörnyek’) szavakból származik. A Pokémon név nemcsak a márkát, hanem azt a több mint ezer fiktív lényt is jelöli, akik a videójátékok és egyebek szereplői. *(Forrás: Wikipédia)*

Nguyen a *The Catholic Heraldnak* azt mondta, teljesen valószerűtlennek tűnt számukra, hogy ott állnak a teremben, és a pápát várják, úgy érezték, nem állnak készen erre a találkozásra. „Minden alkalommal, amikor nyílt az ajtó, odafordultam, hátha ez már Őszentsége. Aztán egyszer csak tényleg belépett, alig vettem észre. Olyan egyszerűen jött be, természetesen, hétköznapi földi halandóként, minden különösebb hűhó nélkül.”

„A jelenléte nem ijesztett meg, nem éreztem nyomasztónak. Megnyugtató volt a közelében lenni. Derűs arca és beszéde úgy hatott rám, mint még soha semmi. Nagyon különleges találkozás volt, kiváltságosak vagyunk, hogy ott lehettünk.” A katolicizmusba beleszületett Nguyen azt is elmondta, mennyire megragadta Leó pápa derűje, mosolya, nevetése, és az, hogy valódi érdeklődést és figyelmet érzett benne.

Amikor a Popplio-témáról kérdezte őt a *The Catholic Herald* munkatársa, Nguyen elmesélte, hogy nagy Pokémon-rajongó, és azt gondolta, vicces lenne aláíratni egy Popplio-kártyát Pope Leóval, a nevek hasonlósága miatt. Két kártyát vitt magával, az egyiket aláírta, a másikat megáldotta a pápa. Mindkét kártyát megtartja magának Tri Nguyen, az eladásuk szóba sem jöhet. Amint a *The Catholic Herald* utánanézett: Popplio akkor jelent meg a színen, amikor Robert Francis Prevost éppen a perui Chiclayóban volt püspök. A Vatikán és a Pokémon- franchise eddig sem volt rossz viszonyban egymással: a vatikáni tévécsatorna, a TV2000 pozitívan nyilatkozott a játékról, kiemelték, hogy nincsenek erkölcsi veszélyei, és az erős barátságokról szól.

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás és fotó: The Catholic Herald

Egykori zarándokok nyomdokán

Hogyan lett fekete a temesrékási Madonna?

A zarándoklatok hagyománya a Temesvári Egyházmegyében több száz éves múltra tekint vissza. 1723. július 4-én, a pünkösd utáni hetedik vasárnapon a jezsuita elöljáró és adlátusa (helyettese) Rékásra utazott, hogy ünnepélyes körmenetben mutassák be és szenteljék fel a Szűzanya szobrát. Ettől kezdve a temesváriak minden évben körmenetben vonultak Rékásra. De vajon hogyan lett fekete a rékási Madonna?

A Temesvári Egyházmegyében hosszú évszázadok óta él már a zarándoklatok hagyománya, amit a szerzetesrendek vagy plébániák krónikái dokumentálnak. A jezsuita szerzetesek naplója is beszámol egy ilyen szokásról, amelyet Martin Roos nyugalmazott temesvári püspök idéz az *Erbe und Auftrag* I.2a kötetében. „Rékás és az úgynevezett Fekete Madonna, a loretói Szűzanya másolata, az egyházmegye egyik legrégebbi zarándokhelye. A zarándoklat eredete a bosnyák ferences tartomány szerzeteseihez nyúlik vissza, akik a török idők alatt és után itt, Rékáson lelkipásztori szolgálatot végeztek. A zarándoklatnak semmi köze a legendához, ahogyan arról a temesvári jezsuiták naplói is beszámolnak. 1723. július 4-én, a pünkösd utáni hetedik vasárnapon a jezsuita elöljáró és adlátusa (helyettese) Rékásra utazott, mert azon a napon ünnepélyes körmenetben mutatták be és szentelték fel az Szűzanya szobrát. Ebből az alkalomból rascianica et germanica (rác és német) prédikációt tartott Péter ferences atya és Kostka jezsuita atya. Este visszatértek Temesvárra.

Ettől kezdve a temesváriak minden évben körmenetben vonultak Rékásra. Reggel öt órakor a jezsuita elöljáró csendes misét celebrált a Szent György téren álló jezsuita templomban a zarándoklat megnyitójaként, majd gyalogosan kísérte a menetet a városon kívüli téglaégető kemencékig. Itt várta egy jármű, amelyet a városnak kellett biztosítania, hogy az atyát és ministránsait Rékásra – és este vissza Temesvárra – szállítsa. Rékás falu szélén az atya megvárta a körmenetet, amely gyalog tette meg az utat, és elkísérte a zarándokokat a plébániatemplomba. Itt ünnepélyes nagymise volt német és sokác prédikációval; délután – az ebédet a helyi plébános biztosította – 14 órakor énekelt vesperás (loretói litánia) hangzott el. Ezt követően hazatértek. Estére, fél nyolc körül az elöljáró atya Temesvár külterületén várta a körmenetet, és – a zenekar hangjaira – elkísérte a zarándokokat a Szent György-templomhoz, ahol a körmenet Te Deummal és szentségi áldással zárult.”

A rékási zarándoklatot később a cigányokhoz kapcsolták, akik a zarándoklat megszűnése után is folytatták ezt a hagyományt. Ennek egyik magyarázata lehet a jezsuita naplóban szereplő megjegyzés, miszerint az atya elkísérte a zarándokokat a téglaégető kemencékhez, és ott várta őket este. Abban az időben ezekben a kemencékben égették a vár építéséhez szükséges téglákat – valószínűleg többnyire a cigányok. Vajon már akkor csatlakoztak a körmenetekhez, idővel saját hagyományuknak tekintve azt, amikor a többi népcsoport már régen nem gyakorolta, vagy nem is tudott róla?

A legenda a temesrékási plébánia historia domusában (krónikájában) is olvasható, ahol több változatát is feljegyezték. A sokác (horvát) közösség a legenda egyik változatát így ismeri: Ahol ma a római katolikus templom áll, abban az időben (1721 körül) egy kis erdőcske volt. A sokácok, akik akkoriban a Selistyében (a Bega bal partján, az Ármág közelében) laktak, halottaikat ebben a kis erdőben temették el. Itt fából egy kis imaházat állítottak. Ebben az erdőcskében egy hatalmas, vén, üreges tölgyfa állt, s ebben ráakadtak egy Mária-szoborra. Istenfélő nép lévén, az imaházba helyezték. Amikor 1738–1739-ben a török háború kitört, és a török csapatok a községet is végigpusztították, a Szűz Mária-szobrot a ferences szerzetesek a korhadt fába rejtették. A fa az imaházzal együtt elégett. Az ellenség elől elmenekült lakosság visszatérése után a szinte szénné égett, korhadt fa maradványaiban megtalálta az elrejtett Szűz Mária-szobrocskát, amely sértetlen maradt. Annyi történt csupán, hogy megfeketedett.

A háború elmúltával a sokácok Mária Teréziától pénzt kaptak, és Mária tiszteletére templomot emeltek. Ezt a németek más helyen – ott, ahol ma a román templom áll – akarták felépíteni, és egyelőre ide is helyezték a Fekete Máriát. Azonban másnap az itt élők legnagyobb megrökönyödésére a szobor eltűnt innen, és amikor a keresésére indultak, a régi helyén, a fában akadtak rá. Újra visszavitték, ismét eltűnt, úgyhogy a régi helyén hagyták, ahová felépítették a kőtemplomot.

Jelenleg a Fekete Mária szobra a temesrékási templom egyik mellékoltárán áll. A templom az első világháború alatt, 1914–1918 között épült, és ahogyan Koleszár János plébános a historia domusban megjegyezte, „hogy milyen nehézségekkel a munkás- és anyaghiány miatt, az szinte leírhatatlan”. A templomot Augustin Pacha püspök, temesvári apostoli adminisztrátor szentelte fel 1927. június 24-én.

Forrás és fotó: Romkat.ro/ Temesvári Római Katolikus Egyházmegye